

સુરત મિત્ર ता.०७/११/२०२२ - २विवा२- ७३

हिलीप धासवाला चवीन्द्र पारेण

याभिनी त्यास

તૃપ્તિ વી પંડ્યા

વર્ષા ભટ્ટ આરતી પરિતોષ

પહાડોની ઊંડી ખાડીને જોડતા આ બિજ ઉપરથી

નીચે જુએ તો ચક્કર આવી જાય....

અને મુસાફર વાહનોની યાતાયાત ટ્રાંસિટ કેમ્પ હોવાથી રાત્રી દેખરેખ હેઠળ આ બ્રીજનું બ્રિજ ઉપર્થી પસાર થાય છે. નોર્થ ૨૦૧૨ થી ૨૦૧૫ દરમિયાન કસવા રંગરોગાન કરવું અને

ભાગ્યશ્રી પૂર્તિ જોડતા આ બ્રિજ ઉપર થી નીચે આ એરિયલ કેબલ બ્રિજ ૨૦૦૦ માં નોર્થ સિક્કિમ હતો,

ક્વોલિટીમાં જરા અમથો પણ હશે, બ્રિજ જોયો પણ હશે. બે બ્રિજનો જ ઉપયોગ થતો મહિના વરસાદ ચાલુ હોય છે એટલે ???

સુરત મિત્ર પહાડોની બહુ ઊંડી ખાડીને બ્રિજના સ્ટ્રક્ચર અને છતા પણ બ્રિજના કેબલ અને પેનલ અડીખમ છે નથી કોહવાયા તા.0જ-૧૧-૨૦૨૨ જૂએ તો પણ ચક્કર આવી જાય બદલાવ જોવા મળ્યો નહિ. કે નથી જર્જરિત થયા સવાલ એ બ્રિજ લગભગ અંગ્રેજો થાયકેશું આ બ્રિજના નિર્માણમાં સિક્કિમ સ્થિત રંગ રંગ નો છે, ત્રણ વર્ષ દરમિયાન સેંકડો વાર સમયનો છે વર્ષમાં એકવાર જે ઈન્જીનીયરો સામેલ હશે એ ઇસ્ટ સિક્કિમથી નોર્થ સિક્કિમમાં આ બ્રિજ ઉપ્પર થી પસાર બોર્ડર રોડ ઓરેંગેનાઈઝેશન કઈ વિશેષ ઇન્જીનિયરિંગ ભણેલા આવતા તમામ માલવાહક વાહનો થયેલો બાજુમાં જ અમારો સેનાની ઈન્જીનીયર કોર્પ્સની હશે??? બ્રિજમાં વપરાયેલું મટેરીયલ આ બ્રિજ માટે વિશેષ આ બ્રિજ ઉપરથી થાય છે. સેનાના રોકાણ વખતે ચાલીને પણ બ્રિજ મેન્ટેનન્સ કરે છે આ ખા બનાવવામાં આવ્યું હશે?? કે પછી ભારે ભરખમ વાહનો પણ આ ઉપર લટાર મારવા જતા ફરી બ્રિજના નટ બોલ્ટ ચેક કરી બ્રિજ નિર્માણમાં સામેલ તમામ ટીમ ઈમાનદાર હશે ?? અંગ્રેજ સિક્કિમ ફરવા ગયેલા મિત્રો પણ સિક્કિમ રહ્યો ફરી નોર્થ સિક્કિમ ઓ ઈલિંગ કરવું સિક્કિમમાં શાહી અને રાજા શાહીમાં અત્યારે આ બ્રિજ ઉપર થઈને પસાર થયા આવવા જવા આ રંગરંગ વર્ષના લગભગ ૭ થી ૮ જે ભ્રષ્ટાચાર છે એવો નહોતો

પ્રેગ્નેંસીમાં ક્યારે હોય છે મહિલાના મનમાં ચિતાની વાત?

તા.0૬-૧૧-૨0૨૨ પ્રેગ્નેંસી નો ૯મો મહીનો જ્યારે બાળક જન્મ લેવા તૈયાર પૃર્ણ રીતે થઈ જાય છે. તેથી થઈ જાય છે પણ તેનો વજન અને મગજ અત્યારે પણ વિકાસ કરી રહ્યા હોય છે. ખોપડીના સિવાય શરીરની બધા હાડકાઓ કઠણ થઈ જાય છે. મગજના હાડકા કઠણ નથી થાય જેથી જન્મના સમય તે અઠવાડિયા પહેલા ગર્ભવતીની જરૂરી છે. દર મહીનાની રીતે બર્થ કેનાલથી સરળતાથી બહાર નિકળી શકે. ડિલીવરીનો સમય પાસ હોય છે તેથી ગર્ભવતી મહિલાના મનમાં ડર પણ હોય છે અને ઉત્સુકતા પણ. આ મહીના ખૂબ ફેરફાર શરીરમાં આવે છે. મહિલાનો વજન ૧૧ થી ૧૬

૧. અંતિમ મહીનો છે તો યોનિ સ્ત્રાવ વધારે ગુલાબી અને ભૂરા રંગનો હોઈ શકે છે. સ્તનથી કોલોસ્ટ્રમનો ડિસ્ચાર્જ થઈ શકે છે.

કિલો વધી જાય છે તેથી એને

ખુરશીથી ઉઠવાથી લઈને રાત્રે

સૂવામાં પરેશાની થાય છે. ઘણી

મહિલાઓ કેટલાક ફેરફારને

જોઈને ડરી જાય છે.

૨. બેક્સટન હિક્સ સંકોચન આ મહીનામાં સામાન્ય હોય છે. આવુ થતા મહિનાને ઘણી વાર લાગે છે કે તેને લેબર <u>પ</u>ેન શરૂ થઈ ગયા છે જયારે આવુ છાતીમાં બળતરા અને શ્વાસ ગર્ભવતી આ મહીના પણ હેલ્દી થતુ નથી પણ હો દુખાવો

> સુરત મિગ ભાગ્યશ્રી પૂર્તિ ફાયદો મળે છે

તા.0૬-૧૧-૨0૨૨

ઘરમાં થાય છે. મોટાભાગે લોકો લસણના ઉપયોગ કરીને તેના છાલટાને બેકાર સમજીને ફેંકી દે છે પણ તેના છાલટમાં કપાઉંડ હોય છે. જે આરોગ્ય છે. માટે તો ફાયદાકારી હોય છે. સાથે જ તેના છાલટાને વાટીને વાટીને પિંપલ્સ પર લગાવો.

ભાગ્યશ્રી પૂર્તિ દુખાવો થઈ શકે છે.

૪. બાળકના વિકાસ શ્રોણિ ભાગ પર તેનો દબાણ વધારે થઈ જાય છે જેના કારણે વાર-વાર યુરિન થઈ જાય છે.

પોજીશનમાં આવી જાય છે.

ગતિવિધિઓમાં ફેરફાર આવી જાય છે. તે પહેલાની રીતે વધારે હલી નહી શકતો કારણકે આખરે દિવસોમાં તેનો વિકાસ પરી રીતે થઈ જાય છે. આ પ. ડિલીવરના થોડા મહીના ગર્ભવતીને શું કરવુ

પરેશાનીઓથી રાહત મળી જાય રાખે. ગર્ભવતી શું ખાય છે, શુ ખાઓ ગર્ભા વસ્થના નવમા પસાર કરવું. સ્કિન પર લગાડવાથી ખૂબ

૧. લસણના ફોતરાને લસણનો ઉપયોગ દરેક પાણીમાં નાખી ઉકાળી લો. આ પાણીને હૂંફાળુ કરીને હેયર વૉશ કરો તેનાથી હેયર ફૉલની સમસ્યા દૂર થશે.

૨. લસણનાં ફોતરાને એંટી બેક્ટીરિયલ, એંટી ચિકન સ્ટાક બનાવતા સમયે વાયરલ અને એંટી ફંગલ ગુણ તેમાં નાખી દો. તેનાથી હોય છે. તેમાં એલિસિન ચિકન સ્ટાકનો ટેસ્ટ વધી જાય

૩. લસણના ફોતરાને

યુક્ત ભોજન ખાવુ જેમકે- લીલા નથીકસરત ન કરો જેનાથી પેટ શાકભાજી, ફળો, આખા અનાજ, ઓટ્સ અને કઠોળઆયર યુક્ત આહાર ખાવું- પાલક, સફરજન, બ્રોકોલી અને ખજૂર વગેરે. જો તમે માંસાહારી છો, તો તમે ચિકન અને તણાવ કદાચ ન લેવું. પેટના માંસ પણ ખાઈ શકો છો. કેલ્શિયમયુક્ત આહાર લોઃ અને ભારે સામાન કદાચ ન કેલ્શિયમ માટે દૂધ, દહીંનું સેવન ઉપાડવું. વધારે મોડે સુધી ઉભા કરોશરીરમાં અવશોષિત કરવા માટે વિટામિન શકે છે. પીઠના પડખે ન સોવું. સીથી ભરપૂર ભોજન કરવું. તેના માટે તમે લીંબૂ, સંતરા, સ્ટ્રાબેરી અને ટમેટા જેવી વસ્તુઓનો સેવન કરી શકો છો. ફોલેટ યુક્ત ભોજન જરૂર ખાવુ કારણ કે તેની ઉણપથી કરોડરજ્ઞના હાડકા અને મગજ સંબંધી વિકાર થવાનો ખતરો રહે છે. તેના માટે લીલા પાંદડાવાળા શાકભાજી અને કઠોળનું ફાટી જાય તો તરત જ ડાક્ટરથી સેવનકરવું જોઈએ.ગર્ભાવસ્થાના સંપર્ક કરી સલાહ લેવી? ક્યારે નવમા મહીનામાં શું ન ખાવુ કચારે ડાક્ટર પોતે પ્રસવ ઑફી, ચા કે ચોકલેટથી પરેજ દરમિયાન પાણીથી કો થળી કરવું. દિવસમાં ૧ કે ૨ કપથી તોડવાનો ફેસલો કરે છે. વધારે સેવન તો કદાચ ન કરવું. આર્ટિફિશિયલ શ્ગરની વસ્તુઓનો સેવન ન કરવું. તાજા ફળ કે જ્યુસ કે ઘરમાં બનેલી મીઠી કેંડી ખાઈ શકો છો. જંક ફૂડ નવમા મહીનામાં તમને કઈ

૩. પીઠમા સતત છે. કારણ કે બાળક નીચે તેમની પીએ છે અને તેમની જીવનશૈલી મહીના માટે કસરત સવાર સાંજે કેવી છે તેનો સીધો અસર થનારા આંટા મારવા અને શ્વાસ સંબંધી બાળક પર પડે છે. ગર્ભાવસ્થાના કસરત જેમ કે યોગ આસનો કરી બાળકની નવમામહીનામાં શું ખાવુ ફાઈબર શકો છો પરંતુ આવા કો ઈ પર દબાણ આવે.

શું ન કરવું

પ્રેગ્નેંસીના દરમિયાન સહારે નીચેની તરફ ન નમવું આયરનને ન રહેવું. તેનાથી તમને થાક થઈ તેનાથી ગર્ભાશયનો ભાર કરોડરક્ષ્ટ્ર પર પડે છે. આ દરમિયાન પ્રસવ ક્ચારે પણ થઈ શકે છે. પહેલીવાર મા બનતી મહિલા માટે આ દર્દને સમજવ્ મુશ્કેલ થઈ શકે છે તેથી ઘરના વડીલને તમારી સમસ્યા જરૂર જણાવવી. જો પાણીથી કોથળી વધારેપણ્ય આવુ ત્યારે હોય છે જયારે ગર્ભવતીને અપ્રાકૃતિક રીતે પ્રસવ પીડા શરૂ કરાય છે. હવે તો તમે સમજી ગયા હશો કે ખાવાથી બચવું. પારાની માછલી, પરેશાનીઓથી પસાર થવુ પડશે. લેવામાં તકલીફ જેવી ખાઈ અને પોતાને હાઈડ્રેટેડ કાચું માંસ અને કાચા ઈંડા ન તેથી વગર ડર ખુશી-ખુશી સમય

કુણદોર ગામમાં ચુલેડમાતાજી મંદિર શિવધામ અને ૫૧ શક્તિપીઢના દર્શન

સુરત મિત્ર ભાગ્યશ્રી પતિ તા.0૬-૧૧-૨0૨૨ પાટણના કુણઘેર ગામે આવેલા ચુડેલ માતા મંદિરના ટ્રસ્ટ દ્વારા ભગવાન ભોળાનાથની ગગનચુંબી પ્રતિમા સહિત બાર જયોતિર્લિંગ અને શિવપુરાણની રચનાઓની પ્રતિમાઓની ઝાંખીની રચના કરાયા બાદ તેની બાજુમાં ૫૧ શક્તિપીઠની રચના કરી છે. લાખોના

ખર્ચે તૈયાર થયેલા ૫૧ શક્તિપીઠમાં પાકિસ્તાન, બાંગ્લાદેશ, તિબેટ, નેપાળ વગેરે દેશોમાં બિરાજમાન દેવીઓને પણ બિરાજમાન કરાયા છે.

૨૦ રૂપિયામાં ભોજન અને ચા પાણીની પણ વ્યવસ્થા

અંબાજી માતાના મુખ્ય મંદિરની સામે બંને બાજુએ અલગ-અલગ મંદિરો બનાવીને અલગ-અલગ દેવીઓની પ્રતિમાઓ આરૂઢ કરી છે. દિવાળી પર્વને લઈ પાટણ સહિત ગુજરાતભરમાંથી મોટી સંખ્યામાં પ્રવાસીઓ અને ભાવિક ભક્તો દર્શન કરવા ઉમટી પડે છે. આજે નવા વર્ષેના પ્રથમ દિવસે મોટી સંખ્યામાં ભક્તો આવી પહોંચ્યા હતા. મંદિરમાં સવારે ૧૦ થી ૩ અને સાંજે ૬ થી ૮ વાગ્યા સુધી ૨૦ રૂપિયામાં ભોજન અને ચા પાણીની પણ વ્યવસ્થા મંદિર ટ્રસ્ટ દ્વારા કરવામાં આવી છે. જેનો લાભ મોટી સંખ્યામાં ભાવિક ભક્તો લઈ રહ્યા છે.

તેમા રહેલ એંટી બેક્ટીરિયલ લો. તેને સવારે-સાંજે લેવાથી મિક્સ કરી તમારા વાળની જડ ગુણ પિંપલ્સની સમસ્યાને દૂર કરવામાં સહાયક હોય છે.

૪. પાણીમાં લસણના ફોતરા નાખી ઉકાળી લો તેને ગાળીને પીવાથી શરદી-જુકામ જેવી સમસ્યા તરત દૂર

૫. લસણના ફોતરાંને

અસ્થમાની સમસ્યામાં રાહત પર લગાવો તેનાથી જૂની મળશે.

દ. લસણના ફોતરાને પાણીમાં ઉકાળી લો . તે પાણીમાં તમારા પગને ડુબાડી રાખો તેનાથી પગના સોજા દૂર થઈ

વાટીને તેમા મધ મિક્સ કરી બનાવી લો તેમાં લીંબૂનો રસ કાળો થશે

સમસ્યા દૂર થશે.

૮. લસણનાં ફોતરાને પેનમાં નાખી શેકી લો. પછી તેનો પાવડર બનાવી લો. તે પાવડરમાં ઑલિવ ઑયલ મિક્સ કરી વાળમાં લગાવો ૭. લસણના ફોતરા પેસ્ટ તેનાથી વાળના રંગ નેચરલી

ડૉ. રિધ્ધીશ એન. જોષી, મોં. ૯૮૨૫૫૦૪૫૯૯, ઈમેલ: riddhish2@gmail.com

સુરત મિત્ર તા.0૬-૧૧-૨0૨૨

આગળના બે અંકોમાં આપણે જોયું કે તમે કેવી રીતે ચકાસી શકો કે તમે સારા શ્રોતા છો કે નહીં. તદ્દપરાંત આપણે એ પણ જોયું કે સારા શ્રોતા બનવાથી અંગત અને વ્યવસાયિક જીવનમાં શું ફાયદા થાય. જેમકે ગેરસમજ ઘટાડે, સહાનુભૃતિ બનાવે, જજમેન્ટલ બનતા રોકે, વ્યવસાયિક સંબંધો સુધારે, ઉત્પાદકતા વધારે, ભરોસો વધારે, નેતૃત્વ કૌશલ્ય વધારે, તકરાર અટકાવે વગેરે વગેરે. ટકા? જો તે વ્યક્તિ તમારું એનાથી મોટો પ્રશ્ન એ છે કે સારા બાળક હોત તો તમે "જયારે હું શ્રોતા બનવું કેવી રીતે? ઘણા બધા લોકો આ સામાન્ય લાગતું પણ ખરેખર અઘરું કૌશલ્ય

આપણે અમુક મુદ્દા ચર્ચીએ કે સારા શ્રોતા બનવા માટે કેવા નાના પણ મહત્વના પગલાં લઇ શકાય.

૧. બોલનારની આંખનો સંપર્ક જાળવો

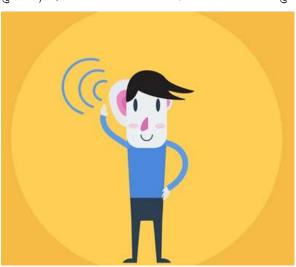
જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ રૂમને સ્કેન કરે છે, કમ્પ્યુટર સ્ક્રીનનો અભ્યાસ કરે છે અથવા બારીમાંથી બહાર જોતા હોય ત્યારે તેની સાથે વાત કરવી એ કોઈ ફરતા લક્ષ્યને હિટ કરવાનો પ્રયાસ કરવા જેવું છે. વ્યક્તિનું વિભાજિત ધ્યાન તમને ખરેખર કેટલું મળે છે? પચાસ ટકા? પાંચ તમારી સાથે વાત કરું છું ત્યારે મારી તરફ જુઓ" એવી માંગણી કરી શકો છો, પરંતુ આ તે કેળવી શકતા નથી. આજે પ્રકારનું નથી જે આપણે મિત્ર

અથવા સહકાર્યકરને કહીએ છીએ. આંખનો સંપર્ક અસરકારક સંદેશાવ્યવહારનો મૂળભૂત ઘટક માનવામાં આવે છે. કાગળો, પુસ્તકો, ફોન અને અન્ય માહિતી પર ધ્યાન આપવું.

યાદ રાખો કે સક્રિય હાવભાવ અને શારીરિક શ્રવણનો અર્થ એ છે કે તમે વાતચીતમાં પ્રાપ્ત કરી રહ્યાં છો તે સ્પષ્ટ અને ગર્ભિત બંને

ભાગ્યશ્રીપૃતિ

સારા શ્રોતા કેવી રીતે બનશો

વિક્ષેપોને બાજુ પર રાખો. તેમને આપણે એક પણ શબ્દ બોલ્યા જુઓ, ભલે તેઓ તમારી તરફ ન વિના એકબીજા વિશે ઘણી બધી જુએ.

ધ્યાન આપો

જઈ ત્વરિત લઈ આવતો. એને

એક પગે ખોડ પણ સહુ સહકાર

આપતા. એને બધાંના સમયની

બરાબર ખબર રહેતી. વળી રોજ

સ્કૂલ, કૉલેજ, ઓફિસ જનારા જો

સમય થતાં ન આવે તો ફિકર પણ

માહિતી મેળવીએ છીએ. **૨. બિનમૌખિક સંકેતો પર** બિનમૌખિક સંકેતો, જેમ કે અવાજનો સ્વર. ચહેરાના

વિના સાંભળો. યાદ રાખો કે

બોટલ પણ એને કહેવું ન પડે. ઉપર કર્મચારીઓએ ખૂબ વિનંતી કરી પણ માલિકે થોડા રૂપિયા આપી છૂટો કર્યો. પ્રેસમાં અવારનવાર આવતા પિન્ટના દાદાએ જ અહીં લિફ્ટમેનની નોકરી અપાવી હતી.

> પણ દુનિયા ફરતો હોય એ રીતે આનંદ લેતો. લિફ્ટ ચોખ્ખી ચણાક રાખતો. એમાં મોબાઇલમાં ધીમું મ્યુઝિક વાગતું હોય અને વળી એકાદ ન્યુઝપેપર કે મેગેઝીન હોય જ. ખૂશેખૂશો વાંચી કાઢતો. ભણતર તો હતું એસ.એસ.સી. ફેઈલ પણ અખબાર લોકો વાંચે એ પહેલાં એણે વાંચી લીધું હોય ને પછી એ લોકોની આંખો વાંચતો. સવાર, સાંજ કે બપોર તો... જોકે, બધાં વાંચી રહે લોકોના હસતા, તાજગીભર્યા, મસ્તીભર્યા, પ્રસંશ, રાહતભર્યા, આશભર્યા, ઉતાવળિયા, તો ફાની, ગભરાટિયા, બેચેન, દ્વિધાભર્યા, થાકેલા, કંટાળેલા અકળાયેલા, ચિંતાગ્રસ્ત કે નિરાશ ચહેરાઓનો અભ્યાસ

દાદાએ એને બોલાવ્યો. એક ખંચકાતા સ્વીકાર્યું પણ ખરું. થોડા વખત પછી ખબર નહીં કેમ, તે પોતાના મોબાઇલમાં ખૂપતો ગયો. ઘણાને નવાઈ લાગી. એને પૂછતા તો મજાકમાં હસી કાઢતો. એક દિવસ વિશ્વાથી ન રહેવાયું

જ જોઈએ. નવી પેઢીને સંબંધોનું આવરણ ન લાગે માટે પારંપરિક ઉત્સવો ઉજવવા જોઈએ. તેમજ દરેક સંબંધોનું મૂલ્ય શું છે તેની - આરતી સમજણ આપવી જોઈએ જેથી **જોષી ભુજ-કરછ** સંબંધો પણ સારી રીતે

સંબંધ નિભાવવા સમજદારી બંને વ્યક્તિમાં જરૂરી લેવા જોઈએ.વડીલોના પ્રેમથી બંધાયેલા સંબંધ અનુભવો અને આશીર્વાદ મેળવવા અને સંબંધોને સારી રીતે નિભાવવા જોઈએ.

સંબંધો છે અશમોલ

ભાષા, સામાન્ય રીતે જ્યાં શબ્દો પાછળની પ્રેરણા અને લાગણી વ્યક્ત કરવામાં આવે કરે છે. તમે જાણતા નથી કે તે છે. કોઈ વ્યક્તિ સાથે ૩બ૩ મળીને, તમે આંખોની આસપાસની અભિવ્યક્તિ, ખભાના ઢોળાવમાં ઉત્સાહ, કંટાળાને અથવા બળતરાને ખબ જ ઝડપથી શોધી શકો છો. આ એવા સંકેતો છે જેને તમે અવગણી શકતા નથી. કરશો. સાંભળતી વખતે, યાદ રાખો

અંશ જણાવે છે. બાળકોને શીખવવામાં ૩. ખુલ્લું મન રાખો અન્ય વ્યક્તિને જજ કર્યા વિના અથવા તે તમને જે કહે છે તેની માનસિક ટીકા કર્યા વિના સાંભળો. જો તમે તેમને સાંભળતી વખતે જજ કરવાની કોશિશ કરો છો તો તમે સાંભળનાર તરીકે તમારી અસરકારકતા સાથે સમાધાન કર્યું છે. નિષ્કર્ષ પર આવ્યા

એશે ઘરે કામ કરવા આવેલી અસવદાર સરદાર. સંતોષની પત્નીને પૂછ્યું, ''હા ભાભી, ખબર નથી. ઘરે પણ એ તો આખો વખત મોબાઇલમાં જ હોય. કોણ જાણે શું કરે! એમાં જોવા પણ નહીં દે." પોતુ નીચોવીને સૂકવતાં સૂકવતાં એશે ખોસેલો બસ, તમારા નામ પર,

છેડો સરખો કર્યો. "ઊભી રહે, હું પણ આવું છું.'' વિશ્વા એને લઈ તરત લિફ્ટમાં પહોંચી. સંતોષના હાથમાંથી મોબાઇલ ખેંચી લીધો. ઉપરનીચે સ્ક્રીન ફેરવી જોઈ. "ઓહોહો.. આમાં તો કંઈ નથી. સંતોષ, આ પેપરની વાર્તા વાંચવા મોબાઇલમાં કેમ આંખો ફોડે છે? ઘરેથી લઈ જતો હોય પછીનું વાસી હં. મને તો તાજું જ પેપર વાંચવા જોઈએ. કોઈ વાંચી લે પછી નહીં." એટલામાં લિફ્ટ આ ફ્લોર પર ઘણી વખત રોકાઈ રહી જોઈ ઘણાએ સંતોષના નામની બુમાબુમ કરી. બધાનો જવાનો સવારનો સમય હતો. સંતોષ લિફ્ટની સ્વિચ દબાવે એ પહેલાં એક દિવસ પિન્ટુના દાદાજીએ આવી કહ્યું, "વિશ્વા, તમે ત્રણ અઠવાડિયાથી જે વાર્તા રસપૂર્વક વાંચો છો એ 'અપેક્ષા'ના ઉપનામથી લખનાર સંતોષ જ છે. એનો મોબાઇલ આપી દે. છાપાંથીય પહેલાં એમાં છપાય છે.

-- યામિની વ્યાસ

ખજાનો રે, ન આવે આવરણ એ જોઈએ રે, - આરતી પરિતોષ

વક્તા તેના મગજની અંદરના વિચારો અને લાગણીઓને રજૂ કરવા માટે ભાષાનો ઉપયોગ વિચારો અને લાગણીઓ શું છે અને તમે સાંભળીને જ શોધી શકશો. શાબ્દિક ચિત્ર હોય કે અમૂર્ત વિભાવનાઓની ગોઠવણી, તમારું મગજ જરૂરી કામ કરશે જો તમે સંપૂર્ણ રીતે સતર્ક રહીને ધ્યાન કેન્દ્રિત ૪. વિક્ષેપ પાડશો નહીં

કે શબ્દો સંદેશનો માત્ર એક **અને તમારા "સોલ્યુશન્સ**" લાદશો નહીં.

> આવતું હતું કે વિક્ષેપ પાડવો અસંસ્કારી છે. મને ખાતરી છે કે બાળકોને શીખવતી ઘણી વસ્તુઓ આપણે ભૂલી જઈએ છીએ. આપણે બધા જુદા જુદા દરે વિચારીએ છીએ અને બોલીએ છીએ. જો તમે ઝડપી વિચારક અને ચપળ વક્તા છો, તો ધીમી, વધુ વિચારશીલ વાતચીત કરનાર-અથવા છો જે તમને તે વ્યક્તિ શું કહે

> > ભાગ્યશ્રી પૂર્તિ

તા.0૬-૧૧-૨0૨૨

શીશ આ જુઓ નમે છે

વિશ્વ આખું મધમઘે છે

શી હતી લોખંડની છાતી

સુઘટા ઘેરી છવાઈ ગઈ

ગુજરાતીની ગરિમામાં

જોમ જોઈને ધરા ધ્રુજી ઉઠે

સૌ વિધાતક બળ પછાડી

દીપ આઝાદીનો પ્રગટ્યો

૩૧ ઓક્ટોબરે

ભારતના અભૂતપૂર્વ ભૂતપૂર્વ

ઉપ વડાપ્રધાન સરદાર પટેલની

આ, તમારા કામ પર.

અને કોમળ એ દિલ,

હતી સૌ ગામ પર.

આ હામ પર.

આપે ગુંથી એકતા,

રાખી શ્રદ્ધા રામ પર.

વહે "સરદારી" રક્ત,

મુશ્કેલી અનુભવતા વ્યક્તિ માટે તમારી ગતિ હળવી કરવાનો બોજ તમારા પર છે. જયારે કોઈને કોઈ સમસ્યા વિશે વાત કરતા સાંભળો, ત્યારે ઉકેલો સૂચવવાનું ટાળો. આપણામાંના મોટા ભાગનાને હંમેશા સલાહ જોઈતી નથી હોતી. જો આપણે એવું કરીએ તો પહેલા પૂછીએ. આપણામાંના મોટાભાગના લોકો પોતાના ઉકેલો શોધવાનું પસંદ કરે છે. તેમને જરૂર છે કે તમે સાંભળો અને તે કરવામાં તેમની મદદ કરો. ક્યાંક જો તમે એકદમ તેજસ્વી ઉકેલ સાથે છલકાતા હોવ, તો ઓછામાં ઓછું સ્પીકરની પરવાનગી મેળવો. પૂછો, "શું તમે મારા વિચારો સાંભળવા માંગો છો?"

પોતાને અભિવ્યક્ત કરવામાં

પ. સમજણની ખાતરી કરવા માટે જ પ્રશ્નો પૂછો

જયારે તમે સાંભળો છો કે કોઈ વ્યક્તિ કંઈક મુશ્કેલી શેર કરે છે, ત્યારે ખાતરી કરો કે તમે એવા પ્રશ્નો પછી રહ્યાં

દેશને એક સુત્રતામાં બાંધવાનું

ભગીરથ કાર્ય કર્યું હતું.

મહાત્મા ગાંધીના એઓ

નીકટના સાથી હતા.

ગાંધીજીને મન સરદારની

પ્રમાશિકતાની કીમત અમુલ્ય

હતી. સરદારનો ધ્યાનાકર્ષક

બોલા નો હતો. સરદાર હૈયે

હોય તે તરતજ હોઠે લાવી

દેતા. એમના બોલાયેલા

શબ્દોમાં અંતરાત્માનો રણકો

સંભળાતો. તેમની વાણીમાં

તેજ પ્રગટતું હતું. સરદારને

વ્યક્તિને

સામેવાળી

સુરત મિત્ર રાજ્યોને એક કરીને ભારત લોર્ડ માઉંટ બેટને યોગ્ય કહ્યું

છે તે સમજવામાં મદદ કરે. તેઓએ પ્રશ્ન સાથે જે કહ્યું છે તેને પ્રતિબિંબિત કરીને તમે સાંભળી રહ્યાં છો અને સમજવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યાં છો તે બતાવો. ઉદાહરણ તરીકે, "મેં જે સાંભળ્યું તે આ રહ્યું, શું તમારો મતલબ એ જ હતો?" અથવા "તો તમે આ કહો છો. શું મને તે અધિકાર છે?" આ એક સરળ પ્રશ્ન છે જે દર્શાવે છે કે તમે તેઓએ જે કહ્યું છે તે સાંભળી રહ્યાં છો અને - વધુ અગત્યનું - તમે તેમને સમજો છો તેની ખાતરી કરવા માટે પગલાં લીધાં છે. જો તેઓ એવી પરિસ્થિતિની ચર્ચા કરી રહ્યાં છે જેનો તમને થોડો અનુભવ નથી, તો તમારે તે ભાગો વિશે પ્રશ્નો પૂછવા જોઈએ જે તમે સમજી શકતા નથી. દાખલા તરીકે, "તે ખરેખર મુશ્કેલ લાગે છે, પરંતુ હું વધુ સમજવા માંગુ છું. શું તમે મને આ પાસા વિશે વધુ કહી શકશો?"

આ સિવાય બીજા કેટલાક નાના અને અસરકારક પગલાંઓ વિષે આવતા અંકે વાત કરીશું…

-ભાગ૧૨૦

હતું, કે સરદાર વિના સરકાર

નહિ ચાલે. સરદાર

વલ્લભભાઈ પટેલના વિચારો

આજે પણ એટલાજ સ્તૃત્ય છે.

એમણે કહ્યું હતું કે ભારત દેશને

અખંડિત રાખવો હોય તો જાતી

ભેદભાવ અનિવાર્ય રીતે

शબ्ह स्पहत

તા.0જ-૧૧-૨0૨૨

"તમારે કેટલી મજા

હેંને, સંતોષકાકા. એક જ

જગ્યાએ બેસી રહેવાનું ને

આરામથી ટિક ટિક કરીને

ઉપરનીચે નીચેઉપર ફર્યા

કરવાનું? અમારે તો સ્કૂલે જઈ

આ ભારેખમ પરીક્ષા

ગુડલક. વેકેશનમાં તમેય અહીં

આવજો, મારી સાથે બેસજો

લિફ્ટમેન થવું છે? ચાલ જલ્દી,

વૅન આવી ગઈ. પરીક્ષામાં

બરાબર લખજે. સરખું યાદ તો

છેને? તારા પાઉચમાં ત્રણ પેન

એકસ્ટ્રા મૂકી છે. ને સાંભળ…"

પિન્ટુની મમ્મી વિશ્વાએ એને

લિફ્ટમાંથી ખેંચી વૅનમાં બેસાડી

દીધો. અને વૅન ઉપડી ત્યાં સુધી

સલાહ આપતી રહી. પાછી ફરી

ત્યારે લિફ્ટને નીચે ન જોતાં ફરી

ફ્લોર પર ગઈ. હવે દસ મિનિટ

ગણી જ લેવી. શ્વેતાડી છેજ

જબરી. પોતે મોડી ઊઠે ને

છોકરાઓને જેમતેમ તૈયાર કરે.

"હા પિન્ટુભાઈ, તમને

"ઓ પિન્ટુડા, તારે

આપવાની!"

બસ."

હશે તોય લિફ્ટ તો બોલાવી જ સુરત મિત્ર

લે. વૅન તો ગઈ હવે. વરને મોકલશે સ્કૂલે મૂકવા ને સંતોષ કરતો. એની પત્ની પણ અહીં જ

नवसिङ।

🔳 याभिनी व्यास

લિફ્ટમાં બેઠો બેઠો એક પણ શબ્દ બોલશે નહીં. એ તો ભગવાન જાણે શું કરે છે? આખો દિવસ બધાં સાથે બોલબોલ કરે ને નવરો પડે તો મોબાઇલમાં માથું ખોસી રાખે છે ને કાનમાં દોરા લટકાવી રાખે તે કેમનો સાંભળે? ચાલ, પેપર પણ આવી ગયું હશે. ઓહો! આજે તો બુધવાર, વાર્તા વાંચવાનીપ"

વિશ્વાબેન બબડે એટલું જ બાકી એ કાયમ એના વિશ્વમાં જ ડૂબી હોય, એ તારણ પણ સંતોષનું જ. વિશ્વા બજાર જાય ત્યારે સંતોષને ભાવતા પાપડના ગુલ્લા પણ એ જ લાવતી.

બબડી, ''કહીને તો ગઈ હતી. અપેક્ષા એપાર્ટમેન્ટમાં સંતોષથી બે મિનિટ પણ ઊભા લિફ્ટમેનની નોકરી કરતો. નહીં રહેવાય. લિફ્ટ નવમાં પ્રામાણિક અને નમ્ર હતો. નાનાંમોટાં બધાં સાથે આદરથી વર્તતો. ટૂંકમાં, એના કામથી બધાંને સંતોષ હતો. કોઈની ચાવી રહી ગઈ હોય. ચાર્જર રહી છોકરીનું માથું ઓળવાનું બાકી ગયું હોય, લંચ બોક્સ કે પાણીની નો કરી ગુમાવી. ત્યાંના

ઘણાને ઘરે કામ કરતી એટલે એ નાતે પણ ઓળખાણ. કોણ, કોને ત્યાં કેટલો સમય આવે છે, જાય છે, કોનાં કોણ સગાં, મહેમાન સર્વેને એ જાણે અને એ રીતે આદરથી વર્તે. એપાર્ટમેન્ટનો ઇલેક્ટ્રિક ફ્યૂઝ બદલવો હોય કે પાણીની મોટરનો કૉક બગડી ગયો હોય તો એ એક પગે દોડી જતો. અપેક્ષા એપાર્ટમેન્ટવાળાએ એને નોકરીએ રાખ્યો એ જ મોટો ઉપકાર માનતો.

પહેલાં તે કોઈ પ્રેસમાં વૉચમેન હતો. દિલથી નોકરી કરતો. ત્યાં આવતા લેખક કે પત્રકારોને પણ ઓળખતો. સંતોષ ચાર વર્ષથી હસતે મોઢે બધાંનાં કામ કરતો એટલે માનીતો હતો. વાંચવાનો અત્યન્ત શોખીન. નહીં સમજાય 🔝 કામ સોંપ્યું . હાના કરતા એણે ત્યારે પછવામાં પણ સંકોચ ન રાખતો. એક વખત ફરજ દરમ્યાન ધસી આવેલ ગુંડાતત્વો સામે લડત આપતા એ ઘવાયો. એક પગે ખોડ આવી ને એણે

એ લિફ્ટમાં સતત ઉપરનીચે ફરતો એમ નહીં,

એને આપોઆપ ચપચાપ જ થઈ જતો.

૧૪૫ મી જન્મ જયંતિ ઉજવાશે. આજના સાંપ્રત સમયમાં સરદારને જીવતા રાખવા હોય તો એમના વિચારો ને વિચારીને અમલમાં સુપેરે મુકવા જોઈએ. તે જ તેમની સાચી સાચી શ્રદ્ધાંજલિ લેખાશે. સરદારે ભારત દેશના નાના મોટા

મળીને લગભગ પદ્ર દેશી અનુમતી આપી હતી. ત્યારે

લોખક:- કોરમ પંજયા

અસત્ય સામે સખ્ન નફરત હતી. એઓ સત્યના પુજારી હતા. નહેરુના કેટલાક વિચારો સાથે તેઓ અસમંત હતા. પણ તેમને તેઓ આદર ખુબ આપતા. સરદારના કહેવાથી જ ગાંધીજીએ નહેરુ પ્રધાન મંડળમાંથી ૨જા લેવાની

हिલीप वी. द्यासवादा કોઈ ગુણ હોય તો તે આખા મિટાવી દેવા જોઈએ. ક્રોધ પર કાબુ કેમ મેળવવો એ પણ સરદાર પાસથી જ શીખવો જોઈએ. પહેલા કામ પછી સામાજિક વ્યવહાર એમના આચરણમાંથી જ શીખી શકાય. એમના પત્નીના મૃત્યુના સમાચાર કેટલા સાહજિક રીતે લીધેલા. ત્યારે સમજાય કે આ લોખંડી પુરુષની છાતીમાં એક ઋજુ ગુલાબ જેવું હદય પણ વસે છે. કર્મનો સિદ્ધાંત એમના શ્વાસોમાં વજાાયેલો હતો. વિશ્વાસ અને શક્તિ એમના બે અમોઘ શસ્ત્ર હતા. એઓ કહેતા કે તમને તમારું અપમાન સહન કરતા પણ આવડવું જોઈએ. અને યોગ્ય સમય આવ્યે એનો જવાબ પણ ધારદાર રીતે આપી શકાય. એમની કુનેહ કુશાગ્ર બુદ્ધિ થી એમણે લાખોના દિલ પર રાજ કર્યું હતું. આજે દરેક નેતાના ઘાટ દિલ્હીમાં દેખાશે. સરદાર ઘાટ નહિ દેખાશે. એનો રંજ દરેક ભારતીય સરદાર પ્રેમીને હશે. પણ એ ખોટ નરેન્દ્ર મોદીએ વિશ્વનું સૌથી ઊંચું સ્ટેચ્યુ બનાવીને પૂરી કરી. વિશ્વભરમાં સરદાર આજે પૂજાય છે. એ એમની કર્મશીલતાનું ઉદાહરણ છે. એમની અંતિમ વિધિ મુંબઈના ચંદન વાડી સ્મશાન ગૃહમાં પંડિતજીની જીદના કારણે થઇ તે બહુ દુઃખદ બાબત હતી. મુંબઈ ચોપાટી પર કરવાની વાતને પંડિતજીએ પર્યાવરણ પ્રદ્રષિત થશે એમ કહી નકારી હતી. પણ સરદાર આવી પ્રસિદ્ધિના મોહતાજ નહોતા જે રીતે ખુમારીથી જીવ્યા એટલીજ ખુમારીથી મૃત્યુ પામ્યા. ભલે આજે એમનો પાર્થિવ દેહ નથી પણ એમનો કર્મ દેહ એમના વિચારો એમના કાર્યો હજુ પણ લોકોના દિલમાં ધબકે જ છે. અસ્તુ ! - દિલીપ વી ઘાસવાલા

અમુલ્ય સંબંધોને સાચવીઅ

ભાગ્યશ્રી પુર્તિ તા.0૬-૧૧-૨0૨૨ સંબંધનો અર્થ જ છે

સુરત મિત્ર

કોઈ બે વ્યક્તિઓ વચ્ચેનું બંધન. જયારે કોઈ બે વ્યક્તિઓ વચ્ચે સંબંધ બંધાય છે ત્યારે કાંઈ પણ એકતરફ્રી રહેતું નથી. સામાન્ય રીતે આજનો માનવી પોતાના માટે,પોતાની ઈચ્છા અનુસાર, પોતાના જેવી, પોતાને યોગ્ય સારી વ્યક્તિ શોધીને સંબંધથી જોડાય છે.

માનવી પાસે સમયનો અભાવ છે. વધુ પડતો સમયનો ઉપયોગ મોબાઈલ સાથે વેડફ્રે છે. માટે આજે સંબંધોમાં મોબાઈલના ઉપયોગથી પૂછપરછ કે મેસેજ દ્વારા જ વધુ ઉપયોગ કરતો જણાય છે માટે તો આજે જુદા જુદા સંબોધોનું આવરણ ચડી

ચાલાક વ્યક્તિ બહુ જ વિચારીને એવી વ્યક્તિ સાથે

આજનો યુગ સંબંધ બાંધે છે, જે તેને કામ આવી ટેકનો લો જી યુગ છે. દરેક શકે, જેનો પોતે અંગત સ્વાર્થ માટે ઉપયોગ કરી શકે ,પણ પ્રેમમાં પડેલ વ્યક્તિ સમજયા વિચાર્યા વિના, કોઈ જાતના નફા-નુકસાનનો વિચાર કર્યા વિના પસંદ કરે છે. એ વ્યક્તિને તો પ્રેમનું આવરણ જ ચડેલો હોય મંતવ્યો,અભિપ્રાયો, સૂચનો છે. પ્રેમ એ આંધળો છે.

> સાથે પણ કેટલાક સંબંધો સ્વીકારવા જ પડે છે. હાલના યુગમાં અમૂલ્ય સંબંધોને સાચવવા

દોરર મૂવી : Conjuring

ભાગ્યશ્રી પુર્તિ તા.0૬-૧૧-૨0૨૨

૨૦૧૩માં આવેલી આ ફિલ્મ હૉલિવૂડમાં હૉરર જૉનરને ફરી જીવિત કરવા માટેની ફિલ્મ માનવામાં આવે છે. આ ફિલ્મની સ્ટોરી એક ફૅમિલી જેણે નીલામીમાં એક ઘર ખરીદ્યું છે અને કપલ તેમની પાંચ છોકરીઓ સાથે તે ઘરમાં શિફ્ટ થાય છે. ઘરમાં શિફ્ટ થયા પછી તેઓ અનેક અસામાન્યો અનુભવોનો સામનો કરે છે. આ ફિલ્મના કુલ ૩ ભાગ છે અને આ ફિલ્મ હિન્દીમાં ઍમેઝૉન પ્રાઇમ પર ઉપલબ્ધ છે.

(Canal)

સુરત મિત્ર ભાગ્યશ્રી પૂર્તિ તા.0૬-૧૧-૨0૨૨

અડધો કપ રવો અડધો કપ ઓટસ અડધો કપ પૌંઆ ૧ વાટકી દહીં મીઠું, સોડા, તેલ

સામગ્રીઃ

રીત :

સૌ પ્રથમ એક બાઉલમાં રવો, પૌઆ અને ઓટસ લેવાં તેમાં દહીં નાખી અને મીક્ષરમાં ક્રશ કરો. તેમાં મીઠું નાખી હલાવી પંદર મિનિટ રહેવા દો. હવે

નોનસ્ટિક તવી ગરમ કરો. તેમાં તેલ નાખો. હવે બનાવેલા મિક્સરમાં સોડા નાખી હલાવો. તવી પર પાતળા ઢોંસા ઉતારો. તૈયાર છે હેલ્ધી ડાયટ ઢોંસા…

- વર્ષા ભક્ર

અલંકારો, શૂન્યાવકાશમાં, સુરત મિત્ર

ભાગ્યશ્રી પૂર્તિ તા.0૬-૧૧-૨0૨૨ ક્ષમા આપે છતાં, મનમાં ઉભરાતું વૈમનસ્ય,

પ્રતિશોધની જવાળામાં ધધકતો, પાખંડી જીવ, જોઈ કહે કવિ 'કાગ', આ તો શૂન્ય તણો સરવાળો. આંચળો ઓઢી ફરે સંસ્કારિતાનો, જીવનભર

જ જાય તેના વર્તનમાં, જોઈ કહે કવિ 'કાગ', આ

તો શૂન્ય તણો સરવાળો. સંબંધોના ગણિતમાં, હંમેશા નાપાસ જ થાય રચાતી સંધિઓ, મુકાતા

જોઈ કહે કવિ 'કાગ', આ તો શૂન્ય તણો સરવાળો. મૌનની વાચા ન સમજે ને, વ્યર્થ વાચાનો બાંધે માળો, ભીતરે કંઇક ભીનું સંકેલાય, તોય ભડભડ બળતું

જોઈ કહે કવિ 'કાગ', આ તો શુન્ય તણો સરવાળો. દર્દને છુપાવતો, અધરો છતાં આછકલાઈ, વર્તાય વચાળે, પહોંચી ગયો છે ક્ષિતિજે, ભૂલી ગયો તૂટેલા હૃદયનો, એ પ્રેમ પ્રકરણીઓ

> જોઈ કહે કવિ 'કાગ', આ તો શૂન્ય તણો સરવાળો. - પૂર્વી પટેલ pk

માનવ સર્જિત ઘટનાઓ માટે પણ જવાબદાર તો ભગવાન જ છે

આજકાલ

■ રવીન્દ્ર પારેખ

ભાગ્યશ્રી પૂર્તિ તા.0જ-૧૧-૨0૨૨ -२वीन्द्र पारेभ

ભગવાનમાં ન માનનાર એટલા પ્રમાણિક તો ખરા જ કે જે કૈં થાય તેનો દોષ તેઓ ભગવાન પર ઢોળતાં નથી ને જવાબદારી સ્વીકારે છે, પણ ભગવાનમાં માનનારા એટલા નિર્લેપ હોય છે કે પોતાનો વાંક હોય તો પણ, જવાબદારી ભગવાનને માથે નાખે ને ભગવાન એટલો ઉપકાર તો ભક્તો પર કરે જ કે એમણે પીવાનું ઝેર પોતે પી લે. મોરબીમાં બંધ તૂટે કે પુલ, મરે છે લોકો ને એને માટે જવાબદાર હોય તે ભગવાનને નામે છટકવાના પ્રયત્નો કરતા રહે છે. ૩૦મી ઓક્ટોબરે મોરબીનો ઝૂલતો પુલ તૂટયો ને ચારસોથી વધારે લોકો પાણીમાં જઈ પડ્યાં. ૨૬ ઓક્ટોબરે ખુલ્લો મુકાયેલો ઝૂલતો પુલ ચારેક દિવસમાં જ જળાશાયી થયો ને બધાંને નવાં વર્ષની જાશે ઉજાણી થઈ ગઈ ! આ અત્યંત દારુણ ઘટના ને કારણે ૧૩૫ લોકોએ જીવ ગુમાવ્યા, અનેક લોકો ઘાયલ થયા ને તંત્રો પહોંચે તે પહેલાં મોરબીવાસીઓએ જીવને જોખમે બચાવ કામગીરી શરૂ કરી માનવતા દાખવી, પણ, મોત પર મિજબાની ન થાય તો રાજકારણ લાજે, એટલે સૌએ પોતપોતાનાં પાનાં ઉતરવાં માંડ્યાં. આ ખેલ એટલે પણ ખેલાયો, કારણ ગુજરાતને માથે ચૂંટણી આવી છે ને સૌએ સત્તામાં આવવું છે એટલે જે સત્તામાં છે તે ટકી રહેવા અને બીજાને ન ઘૂસવા દેવા કમર કસે જ, તો જે સત્તામાં આવવા મથે છે તે પણ એડીચોટીનું જોર લગાવવામાં કોઈ કસર ન છોડે, તે પણ ખરું. એવરીથિંગ ઈઝ ફ્રેર ઇન વોર એન્ડ લવ-ને ન્યાયે લવ જેવું તો ચૂંટણીમાં શું હોય, પણ ચૂંટણીને વોર કરી મૂકનારાઓ બધા જ હથકંડા અપનાવે એમાં નવાઈ નથી. એક તરફ ગાય-કૂતરાનું જુદું કાઢ્યું હોય તેમ સરકારે પ્રજાનું એટલું બધું કરી નાખ્યું છે કે પ્રજાને ખબર જ નથી પડતી કે આટલું બધું તે હોય એવું આશ્ચર્ય તેને થાય છે. હજારો કરોડના પ્રોજેક્ટ્સ છાશવારે જાહેર થતાં રહે તો પ્રજા અંજાય જ કે બીજું કૈં? ખરેખર આવા વિકાસથી પ્રજા ડઘાઈ ગઈ છે. આવું હોય ત્યારે પ્રજા સરકારને ફરી ચૂંટે એવો ભય વિપક્ષોને લાગે છે એટલે એ બીજું કૈં ન કરી શકે તો પણ એટલું તો કરે જ કે સરકારનાં કામો નકામા પુરવાર થાય. પુલ તૂટવામાં એવું પણ બહાર આવ્યું છે કે એક વિપક્ષે પુલ તૂટી પડે તેવું આગોતરું આયોજન કર્યું, એવા મેસેજ વહેતા થયા કે ગુજરાતમાં કશુંક

એવું થવાનું છે જેનાથી સરકાર હાલી જશે ને ત્રીસમીએ પુલ એવો હાલ્યો કે સરકાર ખરેખર જ હચમચી ગઈ. વડાપ્રધાનથી માંડીને મુખ્યમંત્રી સુધીના મોરબી પર મંડરાયા. એવું પણ ચર્ચામાં છે કે એક વિપક્ષી પાર્ટીના સભ્યોએ ઇરાદાપૂર્વક પુલ પર જ તેને તોડવાની નિર્લજ્ઞ પ્રવૃત્તિઓ કરી. આમાનું સાચુંખોટું તો બહાર આવે ત્યારે, પણ આપણે રાજનીતિ વગરના શ્વાસો લઈ શકીએ એવું હવામાન હવે રહ્યું નથી ને રડવાનું તો એનુંય છે.રહી વાત પુલ તૂટવાની તો એમાં પુલ રીપેર કરનાર કંપનીથી માંડીને મોરબીની નગરપાલિકાના સંબંધિત અધિકારીઓ સહિત તમામની ગુનાહિત બેદરકારી કેન્દ્રમાં છે. પુલ રીપેર કરનાર ઓરેવા કંપનીની, બોર્ડની મંજૂરી

વિના પુલ ખુલ્લો મૂકવાની ઉતાવળે ૧૩૫ લોકોનાં મોત નીપજાવ્યાં છે. એ અંગે કોઈ જ પગલાં સંબંધિત કમિશનરે પણ લીધાં નથી તે દુખદ છે. ટેવ પ્રમાણે વિપક્ષો નિષ્પક્ષ તપાસની માંગ કરે છે ને તપાસ

મોટે ભાગે જવાબદારને બચાવવાની દિશામાં જ આગળ વધતી હોય તેવું લાગે છે. આખા દેશની રાજકીય ગતિવિધિ અત્યારે એવી છે કે વિપક્ષ ભેરવવા માંગે છે ને શાસકો બચવા માંગે છે. એમાં મજબૂત તો ભ્રષ્ટાચાર જ થતો હોય છે. પુલ તો હતો જ, તે ફક્ત રીપેર જ કરવાનો હતો. એના પર કોઈ ચાલવાનું જ ન હોય એવી નાજુકાઈથી તે રીપેર થયો. પુલ ચાલવા માટે પણ હોય એ જાણે કોઈને યાદ જ ન રહ્યું. જોકે ઓરેવાના એમડી જયસુખ પટેલે એવું કહ્યું કે રિકવાયરમેન્ટ્સ મુજબ, ચોક્કસ મટીરિયલથી જ રિનોવેશન કરવામાં આવ્યું છે. આ સાચું હોય તો પુલ ચાર જ દિવસમાં પાણીમાં બેસી પડે? લોકો પણ અકરાંતિયાની જેમ ધસી ગયા ને પુલની મર્યાદાનો વિચાર કર્યા વગર જ ટિકિટો વહેંચવામાં આવી. એ તો સારું છે કે લોકો સેંકડોમાં હતા, હજારોમાં હોત તો હજારો ટિકિટો વહેંચી હોત કે ક્યાંક વિવેક પણ વાપર્યો હોત તે નથી ખબર. જો પુલ રીપેર થયો જ હતો તો પોલીસને કેબલ નબળો ને કટાયેલો કેમ દેખાયો? કેબલ બદલવાના હતા, તો એ બદલાયા કેમ નહીં? પોલીસે જ નિવેદનમાં કહ્યું છે કે ૨૯ લાખનો ઓરેવાને ફેબ્રિકેશનનો કોન્ટ્રાક્ટ સોંપાયો હતો. પુલ નવો જ રીપેર થયો હતો ને લોકો વધારે હતાં, છતાં કોઈને પણ લાઈફ જેકેટ્સ આપવામાં આવ્યાં નહીં, રીપેરિંગમાં સંકળાયેલા પેટા

કોન્ટ્રાકટર પૈકીનાં ૪ પાસે કોઈ ટેકનિકલ ડિગ્રી ન હતી. કોર્ટ સમક્ષ મુકાયેલા એફએસએલ રિપોર્ટમાં સાફ જણાવાયું છે કે મેન્ટેનન્સ રીપેરિંગમાં પ્લેટફોર્મ્સ જ બદલવામાં આવ્યાં ને તંત્રની મંજૂરી વગર જ પુલ ખુલ્લો મૂકી દેવામાં આવ્યો. આવું હોય ત્યાં પુલને ટકવાનું કયું કારણ રહે તે પ્રશ્ન જ છે. ઉપરથી ઓરેગાના મેનેજર દીપક પારેખ કહે છે કે આ આખી ઘટના એક્ટ ઓફ ગોડ છે. એક્ટ ઓફ ગોડ? વાહ! મેનેજરે કહ્યું છે કે આ વખતે ભગવાન રાજી નહીં હોય એટલે આ ઘટના સર્જાઈ. ખરેખર એમ જ લાગે છે કે ભગવાનની ઈચ્છાને કારણે જ પુલ તૂટયો છે. એણે જ તંત્રની મંજૂરી લેવાની ના પાડી હશે કે એણે જ રીપેરિંગ દરમિયાન કેબલ નબળો ને કટાયેલો

રાખવાનું કહ્યું હશે. એણે જ કહ્યું હશે કે ટેકનિકલ ડિગ્રી ન હોય તેવો જ સ્ટાફ રાખવો. આમ તો ભગવાને ગીતામાં કહ્યું છે કે કર્મ કર અને ફળની આશા ન રાખ, પણ ભક્તો [∎] એવા હુંશિયાર નીકળ્યા કે

બાજી જ પલટાવી દીધી. કર્મ કરવાનું ભક્તોએ હતું તે ભગવાન પાસે આવ્યું, એટલે કર્મ હવે ભગવાન કરે છે ને ફળ ભક્તો ખાય છે. ભગવાન પુલ તોડે છે ને ભ્રષ્ટાચારનાં ફળ ભક્તો ખાય છે. એ જ કેબલ કટાયેલો રાખે છે ને ટેબલ નીચેથી ફળ ભક્તો ચાખે છે. ભગવાનને ધરતીકંપનો શોખ જાગે તો એ મકાનો અને માણસોને જમીનદોસ્ત કરે છે. એને યુદ્ધના અભરખા થાય છે તો એ બે કે વધારે દેશોને લડાવે છે ને એમાં ભોગ નિર્દોષોનો લેવાય છે. આ નિર્દોષોનું લૉજિક પણ સમજવા જેવું છે. ભગવાનને ઉત્પાત કરવાનું મન થાય તો એમાં હોમવા માણસો લાવવા ક્યાંથી? રાજકારણીઓ તો એક માત્ર ચુંટણીલક્ષી કાર્યક્રમોમાં વ્યસ્ત હોય, ઉદ્યોગપતિઓ મોંઘવારી વધારવામાં પડ્યા હોય, કંપનીઓ નફાના દાખલા ગણતી હોય, એટલે એ તો બલિનો બકરો ન બને. આ બધાંએ મળીને ભગવાન સાથે સોદો કર્યો. ભગવાને રેલ લાવવી છે, તો તણાવવા કોને? તો વ્યસ્ત ટોળકીઓએ કહ્યું, તમે નિર્દોષોને મારો. બહુ થાય તો અમે વળતર ફેંકીશું તો એનું કુટુંબ પણ આશ્વસ્ત થશે. ત્યારથી આગ લગાવવી હોય તો નિર્દોષોને જ ઝોંકવામાં આવે છે. પુલ તોડવો હોય તો નીચે દબાવા નિર્દોષો તૈયાર હોય છે. ટ્રેનમાં આગ લગાવવી હોય કે બે ટ્રેનને સામસામે અથડાવવી હોય તો નિર્દોષો ફાજલ જ છે. ભગવાને જે જે એરિયામાં હાહાકાર

મચાવવો છે, ત્યાં તે નિર્દોષોને દોડાવે છે ને એમ ભગવાનનું મનોરંજન થતું રહે છે. એ જ રીતે ૧૩૫ લોકોના જીવ ઝૂલતો પુલ તૂટવાથી ગયા. એ તો ભગવાનને જ મન થયું પુલ તોડવાનું એટલે એશે જ લોકોને પુલ પર દોડાવ્યાં ને પુલના કટકા થઈ ગયા. આવી મરજી ભગવાનની હોય તો એમાં કંપની કે મેનેજર શું કરે? મોરબીનો આ ઝૂલતો પુલ રાજા વાઘજી રાવ/ઠાકોર દ્વારા ૧૮૭૭માં બનાવવામાં આવ્યો હતો. બ્રિટિશ એન્જિનિયરો દ્વારા બનાવાયેલ આ પુલનું ઉદ્ઘાટન ૧૮૭૯માં થયું હતું. ૭૬૫ ફૂટ લાંબા અને ૪ ફૂટ પહોળા આ પુલને સમારકામ માટે થોડાં વર્ષ બંધ રખાયો. એની જળવણીની જવાબદારી ઓરેવા કંપનીને સોંપાઈ. માર્ચ ૨૨થી ૧૫ વર્ષ, એટલે કે ૨૦૩૭ સુધી પુલનો કરાર ઓરેવા અને નગરપાલિકા વચ્ચે થયો. બે કરોડને ખર્ચે સમારકામ પછી પુલ ઓરેવાના જયસુખ પટેલે ખુલ્લો મૂક્યો ને ૩૦મીની સાંજે પુલ તૂટીને તારાજ થયો. જે પુલ રીપેરિંગ પહેલાં ૧૫૦ વર્ષ ટક્ચો તે રિપેરિંગ પછી પાંચ દિવસ પણ ન ટક્ચો એમાં કેવળ બેદરકારી અને ભ્રષ્ટાચાર સિવાય બીજું કોઈ કારણ જણાતું નથી. આવું કૈં પહેલીવાર થયું નથી. જુલાઈ, ૨૨ની બોટાદની બરવાળાની લક્ષાકાંડની ૪૩ નો જીવ લેનારી ઘટના કે અમદાવાદના શ્રેય અગ્નિકાંડનો બનાવ કે ૨૦૧૯ની સૂરતની તક્ષશિલા બિલ્ડિંગમાં બનેલી ૨૨ માસૂમોની રાખ પડવાની ઘટના કે રાજકોટની ઉદય શિવાનંદ હોસ્પિટલની આગમાં ૨૦ બળેલાં જીવોની ઘટના જેવી ઘટનાઓ બનતી જ રહે છે, ધરપકડો થતી રહે છે, સમિતિઓ નીમાતી રહે છે, વળતરના ટુકડાઓ ફેંકાતા રહે છે, તે કોઈના હાથમાં આવે છે તો કોઈના હાથ ખાલી જ રહે છે. આ પછી પણ આમ જ ચાલ્યા કરવાનું છે. એમાં જેનો કોલસો થયો તે થયો, બાકી કોઈનું કૈં બગડતું નથી. પહેલી અને પાંચમી ડિસેમ્બરે ચૂંટણી જાહેર થઈ છે એટલે મોરબીનો પુલ તૂટવાની વાતનું વહેલું પડીકું વળી જાય તો નવાઈ નહીં. સાચું તો એ છે કે આપણને ચામડી જેવું જ ખાસ કૈં બચ્યું નથી. કોઈ પીડા, કોઈ આનંદ જાહેર હોય તો ઝડપથી ભૂંસાઈ જાય છે ને આપણે નવી લાશો પડે તેની રાહ જોવા લાગીએ છીએ. સાચું હવે આપણને બહુ સ્પર્શતું નથી ને જુકું એટલે સ્પર્શતું નથી, કારણ આપણી સંવેદનાઓ જ બુક્રી થઈ ગઈ છે. રાજકારણ અને ધર્મ- એ સિવાય તમામ ક્ષેત્રોમાં આપણે સંવેદનહીન જ પુરવાર થઈ રહ્યાં છીએ. આપણે રોબોટ્સ છીએ, જાણે ! કદાચ એય સજીવ થશે પણ આપણે નિર્જાવ જ રહીએ એવો કાળ આપણા પર આવ્યો છે.માણસાઈ માણસમાં જ હોય છે ને કરુણતા એ છે કે એનામાં

પાંપણે હષીશ્રુની દીપમાળા...

સુરત મિગ ભાગ્યશ્રી પૃતિ

તા.0૬-૧૧-૨0૨૨ જય બોલ્યો," મા..તું પણ શું આજે આ દીવાઓ નું કામ લઇને બેસી ગઈ?તને ખબર છે ને આજે સ્કૂલમાં દિવાળીનું સેલિબ્રેશન છે.મારી "મા" વિશેની સ્પીચ છે .પાંચ વાગે પહોંચવાનું

અમી બોલી, "હા..બેટા, બસ હવે દસ જ દીવા તૈયાર કરવાના બાકી છે. અમીએ જલદી કામ પૂરું કર્યું.જયને તૈયાર કરી પાંચ વાગ્યા સુધીમાં તો અમી અને જય ફટાફટ સ્કૂલે પહોંચી ગયા. નાના નાના ભૂલકાઓ તૈયાર થઇને પતંગિયાની જેમ ઉડી રહ્યા હતા. એવું લાગે કે જાણે ઉપવનમાં રંગબેરંગી ફૂલો ડોલી રહ્યા છે. આ બધામાં આજે ચોથા ધોરણમાં ભણતો જય શાહ ખુબ જ ગંભીર હતો. આજે એણે મંચ પરથી [']' મા " વિષે બોલવાનું હતું . એની મમ્મીએ અંગ્રેજીમાં સરસ સ્પીચ તૈયાર કરીને આપી હતી. સાત વાગ્યા સુધીમાંતો શાળાનો હોલ વાલીઓ અને નાના મોટા ભૂલકાઓથી ઉભરાઈ ગયો. પ્રાર્થનાથી કાર્યક્રમની શરૂઆત થઇ. જુ.કે.જી. અને સી.કે.જી. ના નાના ભૂલકાઓ સ્ટેજ પર પતંગિયાની જેમ ઉડવા લાગ્યા. રંગ બેરંગી લાઈટથી મંચ શોભવા લાગ્યું. વેલકમ ડાન્સ પૂરો થયો અને બધાએ તાળીઓના ગડગડાટથી બાળકોને પ્રોત્સાહન આપ્યું . અને પછી નામ બોલાયું " હવે ચોથા ધોરણમાં ભણતો હોનહાર વિદ્યાર્થી માસ્ટર જય શાહ "મા" વિષે વક્તવ્ય આપશે. પ્લીઝ વેલકમ જય શાહ .જય મંચ પર આવ્યો ઓડીયન્સનું અભિવાદન કર્યું અને પછી એકજ શબ્દ બોલ્યો : "મા" અને એની નજર મમ્મી પર પડી . એણે જોયું તો મમ્મી અમીની આંખમાંથી આંસુ સરી પડ્યુ હતું.અને જયે આગળ બોલવાનું શરુ કર્યું ; " મારી ઈશ. મા.. જન્મથી લઈને આજ દિન સુધી હું તને જ ઓળખું છું . પપ્પાને તો મેં જોયા જ નથી. જન્મ આપ્યો ત્યારથી આજે હું ચોથા ધોરણમાં આવ્યો ત્યાં સુધી મને આંગળી પકડી પા..પા.. પગલી પાડી ચાલતા શીખવાડ્યું .બોલતા શીખવાડ્યું .હું આજે હું જેટલું જાશું છું અને જે કંઈ શીખ્યો છું તે મારી મમ્મીને આભારી છે." મારી મમ્મી ટ્યુશન કરાવે છે..અત્યારે દિવાળીના દિવસોમાં દીવાઓ શણગારીને વેચે છે. મને ખૂબ જ મહેનત અને સ્વમાનથી મોટો કરે છે. મારા દરેક લાડકોડ પુરા કરે છે .હું તો એટલું જાણું છું કે મારી મા મારા માટે મહેનત કરે છે. મા હું મોટો થઈશને ત્યારે

ઋણ ક્ચારેય ન ચૂકવી શકું. ' આટલું બોલી જય સ્ટેજ પર બેસી

તારી દરેક ઈચ્છા પૂરી કરીશ. મા હું તારું

ગયો.એની આંખમાં આંસુ આવી ગયા. આખો હોલ તાળીઓથી ગાજી ઉઠ્ઠયો. જયના ક્લાસ ટીચર એને બેક સ્ટેજમાં લઇ

આ બાજુ પ્રેક્ષકોમાં બેઠેલી અમી અવાચક હતી. કારણકે જય જે પણ કંઈ બોલ્યો તે સ્પષ્ટ ગુજરાતીમાં હતું. જયારે અમીએ જયને અંગ્રેજીમાં સ્પીચ લખી આપી હતી. જય જે બોલ્યો એ એશે લખ્યું જ નહોતું. જયારે ઇનામ વિતરણ થયું ત્યારે માસ્ટર જય શાહ પ્રથમ વિનર બન્યો. પ્રિન્સિપાલે જયને બોલાવ્યો ને ઇનામ આપવા લાગ્યા તો નાનકડો જય બોલી ઉઠ્યો " સર.. આ ઇનામ હું મારી મમ્મીને હોથે લેવા માંગું છું". શું હું મારી મમ્મીને બોલાવી શકું ?

આચાર્યશ્રીએ અમી શાહને મંચ પર આવવા આમંત્રણ આપ્યું. અમી મંચ પર આવી પોતાના વહાલસોયા દીકરાને ભેટી પડી. આચાર્ય શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓએ ઉભા થઈને મા દીકરાનું અભિવાદન કર્યું. હોલ જયના જયજયકારથી ગાજી ઉઠ્ઠયો.

આઠ વાગી ગયા હતા.અમી અને જયે જલદી ઘર તરફ જવા પગ ઉપાડ્યા.અમીએ કહ્યું, "જય.. જલદી રિક્શા કરી લઈએ. નવ વાગે દીવા આપવાનું કહ્યું છે ને ઘર બંધ હશે તો ઘરાક પાછા જતા રહેશે.."બર્ગ જણ રિક્ષા કરી ઘરે આવ્યા…

થોડીવારમાં જ દીવા લેવા માટે એક નાનો છોકરો એના પપ્પા…મમ્મી સાથે આવ્યો. જય બોલ્યો," મા ..આ વિજય છે.. મારી સ્કૂલમાં ભણે છે.એના પપ્પાએ મને "મા" વિશે ગુજરાતીમાં સ્પીચ તૈયાર કરાવી હતી."અમી દીવા લઈને આવી તો એમણે દીવા લેવાની ના પાડી.

પછી જયને નજીક બોલાવીને કહ્યું, "બેટા..આજે "મા" વિશે તે ખૂબ સરસ સ્પીચ આપી.."

પછી કહ્યું..અમીબેન મારો દીકરો વિજય પણ એ જ સ્કૂલમાં પાંચમા ધોરણમાં ભણે છે..

અમીએ કહ્યું . . પણ . . આ..દીવા...ત્યાં તો વિજયની મમ્મીએ કહ્યું, અમીબહેન.. કાલથી દીપાવલીના દિવસો શરૂ થશે. આપણે કાલે તમારે ત્યાંથી જ દિવાળીની શરૂઆત કરીશું.

આ બધા દીવાની દીપમાળાથી આ ઘરને દેદીપ્યમાન કરીશું.

વિજયભાઈએ કહ્યું,"અમીબેન, મારી કોઈ બહેન નથી…તમે મારી બહેન બનશો?" ને રાજને પાસે બોલાવી ફટાકડા અને ૧૦૦૦ રૂપિયા હાથમાં આપ્યા અને માથે હાથ ફેરવીને પાઉડર આશીર્વાદ આપ્યા.. અમીની આંખની પાંપણ પર આંસુની દીપમાળા ઝળહળી ઊઠી..

- રીટા મેકવાન " પલ " સુરત..

સુરત મિત્ર

શું થાય જો એક ડોલર ની સરખામણીમાં રૂપિયો ભારે પડે? લોકો જે ડોલર કમાવવા ઘેટાંના ટોળાની જેમ વિદેશ જવા તનતોડ મહેનત કરે છે, તે જ સ્વદેશમાં રહીને કરી શકે તો? આમ પણ વિદેશમાં ત્યાંના સ્થાનિક લોકો કરતાં ભારતીયોની સંખ્યામાં વધારો થતો જાય છે.

ડોલર ભારે હોવાનું મુખ્ય કારણ એ છે કે તેને સમર્થન આપવા માટે ઘણાં લોકોનો ફાળો રહ્યો છે. વિદેશ જવાની આંધળી દોટ - એ ડોલર ને ભારે નથી બનાવતો પણ રૂપિયાની કિંમતમાં ઘટાડો કરે છે.

રૂપિયો ભારે બની શકે છે જો દેશનાં પૈસા દેશમાં જ રહે! મતલબ કે

ઓનલાઇન એપ્લિકેશનનો ઉપયોગ કરીને ખરીદી ન કરતાં દુકાનોમાંથી ખરીદી કરીએ! બહારનાં ઠંડા પીજ્ઞાની બદલે સ્વદેશી પીણાં અને સ્વદેશી આહાર અપનાવીએ! દરરોજ સવારે કસરત કરીએ તથા વહેલાં જગીએ! નાની નાની બાબતોમાં દવાખાને જવાની બદલે ઘરગથ્થુ નુસખા અને રોજિંદા જીવનમાં આયુર્વેદ અપનાવીએ! સમતોલ આહાર અને સાદ્દં જીવન જીવવામાં આવે તો શું રૂપિયો ભારે ન બની શકે ડોલર સામે?

એવું ન બની શકે કે વિદેશી લોકો ભારતમાં શિક્ષણ લેવાં 📗 તથા કામ શોધવા આવે? શા માટે ભારતીઓ વિદેશ ભણવા માટે વધારે મહેનત કરે છે? એવું ન બની શકે કે ભારતમાં વિદેશી લોકો

શિક્ષણ લેવા માટે આવે? જ્યારે નાલંદા યુનિવર્સિટી બની હતી ત્યારે તો દેશ દેશાવરથી લોકો શિક્ષણ લેવા માટે આવતાં હતાં. આજે ભારતનો મૃળ "યોગ" આખા જગમાં "યોગા" તરીકે અપનાવવામાં આવ્યો છે. વિદેશી લોકો ભારતીય રીતીરિવાજોથી લગ્નનગ્રંથિમાં જોડાય છે. ભારતની જ વસ્તુઓ - રસોડાના સામાનથી લઈને ખાટલા સુધી - વિદેશોમાં મોંઘા ભાવે વેચાય છે! ભારતમાંથી જ મરી મસાલાની નિકાસ કરવામાં આવે છે. ઈન્ડોનેશિયા દેશનાં ચલણી નોટો પર ગણપતિ બાપ્પા બિરાજમાન છે. ભારત માટે કહેવામાં આવે છે -" વિવિધતામાં એકતા". તેમ છતાંય રૂપિયો ભારે હોવો જોઈએ એવું નથી લાગી રહ્યું?

શું ભારતમાં ન કમાઈ શકવાનાં કારણોમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે, જેને લીધે ["]ભારતમાં કશું રાખ્યું નથી, કમાણી તો વિદેશમાં જ!" એવો નારો બન્યો

ભારે પડે? લોકો જે **3 પયા ભારે પડે**? લોકો જે

મોંઘવારી ભ્રષ્ટાચાર બેરોજગારી વસતી વધારો

જ્યારે કારણ વગર મહિને મહિને દુધમાં ભાવવધારો થાય છે…. ત્યારે લોકો એકજૂથ થઈને એની સામે આંદોલન કરે તો મોંઘવારીમાં ટકવાની શક્યતા ન વધી શકે? જયારે કોઈ એક વ્યક્તિ વિરોધ કરે ત્યારે તેને સાથ આપીને ભ્રષ્ટાચાર સામે લડી ન શકીએ? "એક વ્યક્તિ કશું જ નથી કરી શકતો" આ વિચારધારા ને કારણે જ મોંઘવારી અને ભ્રષ્ટાચાર સામે કોઈ પગલાં નથી લેવામાં આવતાં. તેથી જ મોંઘવારી લગાતાર વધતી જાય છે. જો મોંઘવારી વધવા પર અંકુશ આવે, તો શું રૂપિયો ભારે ન

બની શકે ડોલર સામે? બીજી તરફ અમૂક લોકો પોતાની કળા કારીગરી વિકસિત કરવાની બદલે સોશિયલ મીડિયામાં ટાઇમપાસ કરે છે. આજની યુવાપેઢીમાં અમુક વિદ્યાર્થીઓ એવાં છે જેને ભણવામાં રસ નથી કે નથી કળા કારીગરીમાં રસ! રસ છે તો માત્ર લેક્ચર બંક કરીને દોસ્તો સાથે પાર્ટી કરવામાં, વારે તહેવારે ફાલતું ખર્ચા કરવામાં, કારણ વગર માત્ર દેખાડો કરવા માટે અવનવી ફેશન અપનાવવા અને સોશિયલ મીડિયામાં રિલ્સ બનાવવામાં! બેરોજગારી વધવાનું આ પણ એક કારણ છે. જો બેરોજગારી ઘટે, તો શું

રૂપિયો ભારે ન બની શકે ડોલર સામે? રૂપિયો તેની જગ્યાએ સ્થિત હોવાં છતાં ડોલરની સરખામણીમાં કેમ નાનો થતો જાય છે? એનાથી મોટો પ્રશ્ન એ છે કે, લોકો આંધળી દોટ મૂકીને વિદેશમાં વસવા માટે જાય છે, મોટે ભાગે આયાત કરતાં નિકાસ ભારતમાંથી વધુ થાય છે, ભારતનું ભણતર વિદેશ કરતાં વધારે અઘરું અને એક વ્યક્તિને સંપૂર્ણ કેળવણી આપી શકે એટલું મજબૂત છે, તો પછી રૂપિયો નાનો કેવી રીતે? અરે, મોટી મોટી સિસ્ટમ બનાવતી વખતે વપરાતી નાની નાની સ્ક્રુ - ખીલીથી લઈને મોબાઇલ/ લેપટોપના અમૂક્ સ્પેર પર્ટ્સ પણ ભારતમાં જ બનાવવામાં આવે છે. તેમ છતાંય લોકોનાં માનમાં વિદેશ જવાની સંખ્યામાં વધારો થાય છે!!?? રૂપિયો

જો ડોલર સામે ભારે પડે તો શું થઈ શકે? સવાલો ઘણાં બધાં છે, જેનાં જવાબ શોધવાની જરૂર છે અને તેને જીવનમાં જેટલું જલ્દી સમજાય તેટલું જલ્દી અમલમાં મૂકવાની જરૂર છે.

- પૂજા અનિલકુમાર પટેલ (ચીકી) , અમદાવાદ

સુરત મિત્ર ભાગ્યશ્રી પૂર્તિ

તા.0૬-૧૧-૨0૨૨

ચિતાપુર નામના નાનકડા ગામમાં ઓછી વસ્તી હોવાથી આખું ગામ પરિવાર બનીને રહેતું. મારા લગ્નને પૂરાં બે વર્ષ થયેલા. ચિતાપુરમાં બે વર્ષ દરમિયાન સૌના હૃદયમાં અલાયદું સ્થાન મેળવ્યું. એક શિક્ષક તરીકે ' કન્યા વિદ્યાલય' માં જોડાયેલી.

અશિક્ષિત બાળકો ન રહે તેની ખાસ તકેદારીરૂપે અથાગ પ્રયત્નો કરતી.

"રેખાબેન, તમે આ ગામના ઉદ્ઘાર માટે જે પ્રયાસો કર્યાં છે. તે ખરેખર! (હરખાઈને) અભિનંદનને પાત્ર છે. " કોઈ દિવસ સારી રીતે વાત ન કરતા મંજુકાકીએ આજે પહેલીવાર મારા વખાણ કર્યાં.

" (થોડું સ્મિત કરી) ખૂબ ખૂબ આભાર મંજુકાકી. (તેની સામે જોઈને) તમારા આર્શીવાદથી આગળ વધી છું. " કહેતી ઘર તરફ જવા લાગી. સમાજના દરેક ખૂણામાં ક્યાંય આસપાસના વાતાવરણને

નિહાળતી. પંખીઓ ના કલરવનો અવાજ, એનો ટહૂકો સાંભળીને કંઈક વિચારતી આગળ વધી. પ્રકૃતિના ખોળે બેસીને દરેક પળને માણી, અનુભવી રહી.

નાનકડો ધૂળ ભર્યો આંગણ, બાજુમાં એક ખાટલો ઢાળેલો તથા ખાટલાની બાજુમાં લોટ દળવાની ઘંટીનો અવાજ સંભળાયો. મારા સાસુ ઘંટી ચલાવી રહ્યા હતા. આવતાની સાથે માજીને પગે લાગી. આ મારો નિત્ય ક્રમ.

" (રેખાની સામે જોઈને) આવી ગઈ મારી લાડલી

નાખો. રવાને દૂધમાં પલાળી તે

પણ કણકમા નાંખો. હવે દૂધ

વહુરાણી. " કહેતા મારા ખભે હાથ મૂક્યો. સાસુ મા સમાન. ક્ચારેક હું કહી ઊઠતી, - "

મારા સાસુ મને માથી પણ વિશેષ મળ્યાં છે. (ખુશીથી) મારા મિત્ર બની ગયા છે. "

ઘરમાં બધુ કામ પતાવીને થેલામાંથી પેપરના

કાપા પાડી શક્કર પારા કાપો. હવે એક કડાઈમાં તેલ ગરમ નાખી કણક તૈયાર કરો․ આ 🛮 કરો․ આ ગરમ તેલમાં ગુલાબી તળો. તો રોઝની ફલેવર વાળા ગળા શક્કર પારા તૈયાર છે.

- વર્ષા ભટ્ટ

થપ્પા કાઢ્યાં. મગજ ચકરાવે ચડી ગયું. મારા સાસુ મને ચાનો કપ આલી ગયા. થોડી વાર આરામ કરવા ગઈ. ' ટ્રીન-ટ્રીન-ટ્રીન ' અચાનક ફોનની રીંગ સંભળાઈ. ફોન ઉપાડ્યો. ૨ડવાનો અવાજ કાને પડ્યો. કોઈ ધ્રુસકે ધ્રુસકે રડી રહ્યું હતું. " (આશ્ચર્યથી) શું થયું ભાઈ ? " હું તો ચિંતિત બની ગઈ.

" (મન મક્કમ કરીને) રેખાખાખાખા….. બાપુ….! " - કહેતાં ભાઈ સ્તબ્ધ બની ગયો. મારા હાથમાંથી ફોન પડી ગયો. હું જમીન પર પડી. આઘાત અસહ્ય થઈ પડ્યો. આંખના પલકારા મીંચવાના બંધ થઈ ગયા. આંખોમાંથી અનરાધાર વરસવા લાગ્યો.

- જુલી સોલંકી ' સચેત ' ભુજ-કચ્છ

(નોંધઃ અહીં આપવામાં આવેલી માહિતી ઘરગથ્થુ ઉપચાર અને સામાન્ય માહિતી પર આધારિત છે. તેને અપનાવતા પહેલા, કૃપા કરીને તબીબી સલાહ લો. સુરત મીત્ર આની પુષ્ટિ કરતું નથી.)

ગળયા શક્કર પારા

સુરત મિત્ર પાંદડી ભાગ્યશ્રી પૂર્તિ

તા.0૬-૧૧-૨0૨૨ ગુલાબજળ સામગ્રી :

૧ કપ મેંદો ૩ ચમચી ઘી ૧ ચમચી એલચી

ર ચમચી રવો અડધી વાટકી દળેલી

અડધી વાટકી ગુલાબની

તેલ ચપટી મીઠું

રીતઃ સૌ પ્રથમ એક 🕻 બાઉલમાં મેંદો લો. તેમાં મુક્રી પડતું મોણ અને ચપટી મીઠું નાખી હલાવો. હવે

પાંદડીને હવે ઝીશી સમારીને

તેમાં દળેલી ખાંડ અને ગુલાબની 🛮 કણકને થોડીવા૨ ૨હેવા દો . તેમાંથી મોટી રોટલી વણી તેનાં

મેષ:-

સુરત મિત્ર ભાગ્યશ્રી પૂર્તિ તા.0૬-૧૧-૨૦૨૨

નૂતન વર્ષ આરોગ્ય માટે મધ્યમ બની રહેશે ખાસ કરીને મસ્તકપીડા કે સ્નાયુને લગતી તકલીફ આવી શકે તેમ જ ગુપ્ત દર્દ અને ગુપ્તાંગ સંબંધી તકલીફો વર્ષના મધ્યાક્ષે આવવાની સંભાવના રહેલી છે. વર્ષની આખરે માનસિક ટેન્શન સાથે મગજ પર અસહ્ય ગરમી રહ્યા કરે. આરોગ્ય વિશે વધુ બેદરકારી રાખશો નહીં. નિત્ય શિવમંદિરમાં જઈને શિવજીને જળાભિષેક કરશો. અનુકૂળતાએ ગણપતિની નામાવલિનું પઠન કરવું કૌટુંબિક સુખ વર્ષની શરૂઆતથી પરિવારમાં મતભેદો વધે. નજીકના પરિવારના સભ્યો સાથે સંબંધો બગાડવાની વકી રહેલી છે. પરિવારના આર્થિક આયોજનોમાં અવરોધો પેદા થાય મહત્ત્વના નિર્ણયમાં કૌટુંબિક પ્રશ્નો અડચણરૂપ બને પરિવારમાં આર્થિક પરિવર્તનની નવી ઉજ્જવળ તકો મળે તેમ જ પરિવારના વ્યવસાયમાં પરિવર્તન આવવાથી છેતરપિંડીનો અવકાશ બની શકે. આર્થિક સ્થિતિ આર્થિક દેષ્ટિએ આ વર્ષ મિશ્ર ફળદાયી નીવડે બિનજરૂરી આકસ્મિક ખર્ચા વધવાની સંભાવના રહેલી છે. વ્યવસાય કરનાર જાતકે વિશેષ રોકાણ કરતાં સંભાળવું. લાંબા ગાળા માટે તેમજ જમીન-મકાન-મિલકતમાં રોકાણ કરવું નહીં. નવા વર્ષમાં ગમે ત્યારે સત્તાકીય ધનલાભ થવાની વિશેષ સંભાવના રહેલી છે. નોકરિયાતોને માન-સન્માન સાથે બઢતી મળવાના યોગ રચાઈ રહ્યા છે. સરકારી નોકરિયાતોને આર્થિક લાભ નિશ્ચિત જણાય છે. નાણાકીય રોકડ તરલતા ન ગુમાવાય એની કાળજી રાખવી. લાંબા ગાળે મળતી તક શુભમય નીવડે. ઉતાવળિયો નિર્ણય કેટલાક લોકો માટે આર્થિક નુકસાનનો અવસર બને. સ્ત્રીઓ માટે ખાસ કરીને યુવા વર્ગની સ્ત્રીઓ માટે અનેકવિધ નાની-મોટી તકલીફોનો સામનો આંતરિક, માનસિક, શારીરિક રીતે કરવાનો પ્રસંગ બને. દાંપત્ય જીવનસંબંધી મતભેદ સાથે વાદવિવાદ, ઝઘડા ઝઘડીના અશુભ પ્રસંગો વારંવાર બનતા જોવા મળે. નોકરી કરતી સ્ત્રીઓને ઘણુંબધું સહન કરવું પડે બીમારીઓ પાછળ ખર્ચના પ્રસંગો બને. સિનિયર સિટિઝન મહિલાઓએ તબિયત વિશે વિશેષ કાળજી રાખવી પડે.વર્ષના અંતે નાશાભીડનો અનુભવ વર્તાય પિત્ત-વાયુની તકલીફવાળા જાતકોએ વિશેષ સંભાળવું કાર્યપદ્ધતિ સમય સંજોગો પ્રમાણે સતત બદલવી ખર્ચ ઉપર કાબૂ રાખવો તેમ જ વાણી ઉપર સંયમ અવશ્ય જાળવવો વિદ્યાર્થીઓ માટે વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વર્ષ વધુ મહેનત પરિશ્રમ બાદ સફળતાના પૂર્ણ યોગ સૂચવે છે. ઉચ્ચ અભ્યાસ કરનાર વિદ્યાર્થીઓ માટે નિશ્ચિત રીતે પોતાની આશા ફલીભૂત થાય ફાલતુ પ્રવૃત્તિ પાછળ સમય કે નાણાં વાપરવાં નહીં શારીરિક તકલીફોના કારણે અભ્યાસમાં અડચણ-અવરોધ આવે

આ વર્ષ વધુ કનિષ્ઠ પસાર થાય. ગળાને લગતી તકલીફો વારંવાર રહ્યા કરે તેમ જ વર્ષના અંતે પેટ-આંતરડાંસંબંધી તકલીફોનો મુકાબલો કરવો જ રહ્યો! વર્ષની શરૂઆતથી આર્થિક રીતે પ્રશ્નો ઊભા થવાથી તબિયત આકસ્મિક બગડી શકે. કુળદેવીની સાથે મહાલક્ષ્મીની ઉપાસના કરવાથી વધુ લાભ જણાશે કૌટુંબિક સુખ અગાઉ બગડેલા પારિવારિક સંબંધોમાં વર્ષની શરૂઆતથી સુમેળ સધાય. વિલવારસાના કાર્યમાં મનદ્દઃખ થાય. મોસાળ પક્ષમાં નજીવાં કારણોસર ગેરસમજો ઊભી થાય. પરિવારમાં તમારું અપમાન થતું અટકે. પારિવારિક ઋણ ચૂકવવાની તમારે તૈયારી રાખવી પડશે. વર્ષના મધ્યાહ્નને કુટુંબ સાથે યાત્રા-પ્રવાસનો યોગ બની રહ્યો છે. વર્ષના અંતે કુટુંબના નજીકના સભ્યના નિધનનો અશુભ યોગ છે આર્થિક સ્થિતિ આ વર્ષ આર્થિક દેષ્ટિએ લૉટરી લાગવા જેવું બની રહ્યું છે. ધન-સંપત્તિના અને વિલ-વારસાના જટિલ પ્રશ્નોમાં અવરોધો પેદા થાય. નોકરિયાતોને બઢતી મળવાના ચાન્સ મળવા છતા લાભ ન મેળવી શકે. સ્વતંત્ર ધંધાવાળાને વધુ મહેનત-પરિશ્રમની જરૂર જણાય. નોકરિયાતોને ઉપરીઓ સાથે અશબનાવના લીધે પ્રમોશન વિશેના ચાન્સ નિષ્ફળ જવાના યોગ બની રહ્યા છે. સમયની સાથે યોગ્ય નિર્ણય લેવામાં પાછા પડતા જણાવ. વર્ષના અંતે નાણા ફસાઈ જાય તો મોટું નુકસાન આવવાના યોગ બની રહ્યા છે. સ્ત્રીઓ માટે આંતરિક કોંદ્રંબિક તેમ જ શારીરિક નાની-મોટી તકલીફો રહ્યા કરે. પારિવારિક અનેક મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડે. દાંપત્યજીવનસંબંધી મતભેદો રહે. લગ્નજીવન ટકી રહે. મહિલાઓ સાથે સંબંધોમાં કડવાશ આવે. સંબંધોમાં મન દુઃખ થાય. પારિવારિક ફરજ બજાવવામાં તમે સફળ બનશો. નાણાકીય વ્યવહાર બાબતે વધારે સાવધાની રાખવી. વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વર્ષ અતિ કપરું બને. મહેનત કરવા છતા પરીક્ષાનું યોગ્ય ફળ મળતું ન જણાય. ઉચ્ચ ડિગ્રીવાળા વિદ્યાર્થીઓને મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડે અભ્યાસ સાથે નોકરી કરનારા માટે નુકસાનકારક સમય. અભ્યાસ માટે વિદેશ જવા માગનારની ઇચ્છાપૂર્તિ થાય

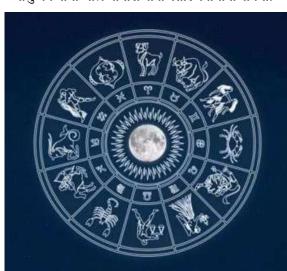
મિથુન રાશિઃ-

વર્ષની શરૂઆતથી શસ્ત્રક્રિયાના યોગ રચાઈ રહ્યા છે. ઉદ્વેગ, અશાંતિ અને અજંપાને કારણે રાત્રે ઊંઘ ઓછી આવવાથી તંદુરસ્તી બગડે. ચામડીનાં દરદો ચિંતામાં વધારો કરે કૌટુંબિક સુખ કૌટુંબિક જવાબદારીમાંથી તમે વર્ષના અંતે મુક્ત થશો પારિવારિક સંયુક્ત મિલકતસંબંધી મોટું નુકસાન ભોગવવું પડે આયોજનપૂર્વક કામો કરવાથી કૌટુંબિક સુખ વિશેષ મળે. સંયુક્ત મિલકત વિશે કોર્ટ-કચેરીનો બંધન યોગ થઈ શકે બૅક્ર અકાઉન્ટમાં પરિવારના સભ્યો દ્વારા છેતરપિંડીનો અવકાશ બને. આર્થિક સ્થિતિ આર્થિક દેષ્ટિએ ભાગ્યવૃદ્ધિનું વર્ષ ગણાવી શકાય. નાના-મોટા ખર્ચા ઘટાડવા માટે તમારે અનેકવિધ પ્રયોગો કરવા પડે. વ્યાવસાયિક કાર્ય દ્વારા આર્થિક પ્રાપ્તિ મળે. મોસાળમાંથી આર્થિક ધનલાભ થઈ શકે. ભાગીદારીની પેઢી ચલાવનાર વેપારીએ આર્થિક નુકસાની ના આવે એ બાબતે વધુ સાવચેતી રાખવી સ્ત્રીઓ માટે અકારણ પરિવારના સદસ્યો સાથે મતમતાંતર સાથે મતભેદો વધે. પુત્ર સંતાન દ્વારા વારંવાર ઝઘડા થાય. પાડોશી સાથે વારંવાર ઘર્ષણના બનાવો બને. નોકરી કરતી બહેનોને વધુ સહનશક્તિ રાખવી પડે તેમ જ ધાર્મિક યાત્રામુસાફરી કષ્ટદાયક નીવડે. પિત્ત-વાયુ ડાયાબિટીઝ કે શરદીકફ્રવાળાએ સાવધાની રાખવી. આર્થિક પ્રગતિમાં રુકાવટ આવે. અજાણ્યા ઉપર વિશ્વાસ કેળવવો નહીં વિદ્યાર્થીઓ માટે :- વિદ્યાર્થીઓ માટે પરિશ્રમનું યોગ્ય ફળ મળે. નાની-મોટી ઉજ્જવળ તકો મળે. નાણાકીય આયોજન કરવામાં ઉતાવળ કરવી નહીં. યોગ્ય વ્યક્તિનાં સલાહ-સૂચન લઈને કાર્ય કરવું. ઉચ્ચ અભ્યાસ અર્થે વિદેશ જવાની ઇચ્છાવાળા જાતકોને ઇચ્છા પરિપૂર્ણ થાય. પુરુષાર્થનું ફળ યોગ્ય મળે. નવો ધંધો કરવા માટે સરકારી નીતિનિયમ સમજીવિચારીને આગળ વધવું. ઉતાવળિયા નિર્ણયોથી દૂર રહેવું. બીટકૉઇનના ટ્રાન્ઝૅક્શનમાં પડવું નહીં.

માનસિક-કાલ્પનિક ભયને કારણે તબિયત વારંવાર બગડે વર્ષના મધ્યાદ્ધને નાનકડો અકસ્માત થવાની સંભાવના ખરી. અમાસ જેવા ભારે દિવસે દાઝવાની ઘટના બની શકે. શક્ય હોય તો આયુર્વેદિક દવાનો ઉપયોગ કરશો. દંતપીડા થવાની સંભાવના કૌટુંબિક સુખ આખું વરસ કુટુંબ ખૂબ જ સારી રીતે સાધનસંપન્ન થાય. પરિવારમાં માન-સન્માન અને સારાં પદ-પ્રતિષ્ઠા મળે. પરિવારની શુભેચ્છાને કારણે નોકરી સાથે ધંધાના યોગ બની શકે. લાંબા સમયથી અટકેલું સંયુક્ત પરિવારની મિલકતનું વેચાણ થવાથી સરખા હિસ્સે ભાગ પડે. પરિવારનાં નાનાં-નાનાં બાળકો સંગીત જેવા વિષયમાં વધુ રસ-રુચિ દાખવે. આર્થિક સ્થિતિ આર્થિક દેષ્ટિએ આ વર્ષ મધ્યમ બની રહે. આવક કરતાં ખર્ચ ન વધે એની કાળજી રાખશો. વ્યાવસાયિક કાર્યો દ્વારા આર્થિક લાભ મળે. અષાઢ માસમા નકારાત્મક ઘટનાઓ વધતી જણાય. નોકરીમાં પરિવર્તન આવે. વર્ષના અંતે નાણાકીય ભીડ જણાશે. શૅર-સટ્ટામાં ધનલાભ થઈ શકે. જૂના મકાનના વેચાણમાં મોટી નુકસાની આવી શકે. સ્ત્રીઓ માટે પરિવારમાં ધાર્મિક કાર્ય વારંવાર થાય. પરિવારના સદસ્યો સાથે મતભેદ વધે. સંતાન સાથે અનેક બાબતોમાં વૈચારિક મતમતાંતર થાય. સંયુક્ત પરિવારમાં ઘર્ષણ રહે. નોકરી કરતી સ્ત્રીઓને વધુપડતી સહનશક્તિ રાખવી પડે. ધાર્મિક યાત્રા, પ્રવાસ-પર્યટન કષ્ટદાયક નીવડે. પિત્ત, વાયુ, ડાયાબિટીઝ અને સર્જિકલ તકલીફવાળા જાતકોએ વિશેષ સંભાળવું. વિદ્યાર્થીઓ માટે વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વર્ષ મિશ્ર બની રહે. મહેનતના પ્રમાણમાં યોગ્ય પરિણામ મળે. અભ્યાસ પરત્વે વધુ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું. મહત્ત્વના ડિગ્રી વર્ષમાં બુદ્ધિપૂર્વકનું આયોજન કરવાથી સફળતા મળે, નહીંતર નિષ્ફળતા મળી શકે છે. નાણાકીય તેમ જ કૌટુંબિક સમસ્યાઓ તમને અભ્યાસમાંથી વિમુક્ત કરે. ઉચ્ચ અભ્યાસ અર્થે વિદેશ જવાની ઇચ્છા પૂર્ણ ન થાય. રમતગમત ક્ષેત્રે સારું યોગદાન બની રહે. પ્રેમપ્રસંગોના વધુ બનાવો બને.

સિંહઃ-

વર્ષના પ્રારંભથી હૃદયને લગતી નાની-મોટી બીમારીઓનો મુકાબલો કરવો પડે. વર્ષના મધ્યાક્ષે પાચનશક્તિને લગતી તકલીફ થઈ શકે તેમ જ વર્ષના અંતે પગના ઘૂંટણિયે વાઢકાપના યોગ સંભવે. યુવાવર્ગે વ્યસનથી પીડિત થવાથી મોંને લગતી તકલીફો થઈ શકે, જ્યારે સ્ત્રીઓને ગુપ્તાંગ ભાગે નાની-મોટી ચીજવસ્તુઓ વાગવાથી યુરિનસંબંધી તકલીફ થાય. એકંદરે આખું વર્ષ નાની-મોટી બીમારીઓથી પસાર થવાની સંભાવના.

મેડિકલમ પૉલિસીનાં નિયમિત પ્રીમિયમ અવશ્ય ભરશો કૌટુંબિક સુખ વર્ષની શરૂઆતમાં કુટુંબ-કબીલા સુખ સારું રહે. વર્ષના મધ્યાક્ષે બોલવાના સંબંધો પણ ન રહે. કૌટુંબિક માલ મિલકતોને કારણે કોર્ટ-કચેરી બંધન યોગ થઈ શકે. પરિવારમાં ઘણા બધા લોકોને લગ્નવિચ્છેદ થવાની શક્યતા. વર્ષના અંતે દેવું થવાની સંભાવના તેમ જ હોસ્પિટલમાં મોદગી માટે દાખલ થવું પડે. પરિવારમાં અનેક લોકોને બાકી વેરા-દંડની સરકારી નોટિસો મળે. વિદેશયાત્રાઓ મારફતે આવકો થવાથી કૌટુંબિક પરિસ્થિતિઓ સુધરે આર્થિક સ્થિતિ આ વર્ષની શરૂઆતથી આવકો વધવા છતા હાથ પર રોકડ ન રહે પરિવારમાં ગૃહઉદ્યોગ ચાલુ થાય નવી લોન મળવાથી આર્થિક પરિસ્થિતિ સુધરે શૅરબજારથી આકસ્મિક નાની રકમની લૉટરી લાગવાની સંભાવના. વર્ષની મધ્યાહ્નને માંદગી પાછળ બચતો વપરાઈ જાય. ભાગીદારીમાં વ્યવસાયસંબંધી કેટલાક નિર્ણયો તમારી ચિંતા વધારશે. સ્ત્રીઓ માટે સ્ત્રીઓ માટે આ વર્ષ વધુ તકલીફવાળું જણાય. આંતરિક કૌટુંબિક પરિસ્થિતિ બગડે. શારીરિક તકલીફો વધતી જણાય. અંગત જીવનમાં અશાંતિ વધે. સંતાન સાથે વારંવાર મનદુઃખના પ્રસંગો બને. કૌટુંબિક ધનસંપત્તિના પ્રશ્નોમાં વધુ અવરોધ આવતા જણાય. વડીલ પ્રત્યેની જવાબદારીમાં નિશ્ચિત રીતે વધારો થાય. બિનજરૂરી ખર્ચ ઉપર કાબૂ મૂકવા અતિ આવશ્યક બને. નોકરી કરનાર સ્ત્રીને આકસ્મિક પ્રમોશન મળી શકે તેમ જ મસ્તકપીડાનો સંભવ. ધાર્મિક કાર્યો પાછળ ખર્ચા થાય. સામાજિક કાર્ય કરવું કઠિન ગણાય. ગુપ્ત તરીકે ગુપ્તાંગસંબંધી શાસ્ત્રક્રિયાનો યોગ બને. વિદ્યાર્થીઓ માટે વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વર્ષ મિશ્ર ફળદાયી ગણાય. મહેનત અને પરિશ્રમનું યોગ્ય ફળ યોગ્ય સમયે મળે. ઉચ્ચ અભ્યાસ અર્થે વિદેશ જવાની ઇચ્છા રાખનારને વધુ મહેનત કરવાની જરૂર જણાય. ઉતાવળિયો સ્વભાવ ઘણી વખત ખોટો નિર્ણય લેવડાવી શકે. સમયનો યોગ્ય ઉપયોગ કરશો તો સારી સફળતા મળી શકે. મિત્રો તરફથી વિશ્વાસઘાત સંભવે. આર્થિક પરિસ્થિતિને કારણે માનસિક સ્થિતિ બગડે તેમ જ તબિયત પણ

આ વર્ષના મધ્યાક્ષે અનેકવિધ શારીરિક નાની-મોટી તકલીફો વધે. પેટ-આંતરડાં તેમ જ કબજિયાતને લગતી તકલીફોનો વધુ મુકાબલો કરવો પડે. વધુપડતો શારીરિક શ્રમ કરવાને કારણે ઊંઘ ઓછી આવે, જેને કારણે તબિયત બગડી શકે. વર્ષના અંતે પેટ વાયુને લગતા રોગોથી સંભાળવું. કૌટુંબિક સુખ કુટુંબમાં લાંબા ગાળાનાં આયોજન કરવાથી મતમતાંતર વધે. કેટલીક નકારાત્મક ઘટનાઓ પરિવારને સુખથી વંચિત કરાવે. સંયુક્ત કુટુંબસંબંધી મિલકતો વેચવાથી આર્થિક નુકસાની ભોગવવી પડે. નાની-નાની બાબતમાં કૌટુંબિક ઘર્ષણ રહ્યા કરે. પરિવારના સભ્યોની આકાંક્ષા પૂરી કરવા માટે ઘણી વખત ખોટું કે અણગામતું કામ સ્વીકારવું પડે. વડીલોની તબિયત વારંવાર બગડવાથી ચિંતા વધે. પરિવારની આર્થિક સ્થિતિ દિન-પ્રતિદિન કથળતી જણાય આર્થિક સ્થિતિ ભાગ્યોદય માટે મધ્યમ સમય ગણી શકાય. આર્થિક પ્રાપ્તિ થવા છતાં હાથ ઉપર બચતો ન રહે. સટ્ટાકીય રોકાણોમાં આર્થિક નુકસાની આવી શકે. ભાગીદારી પેઢીમાં કામ કરનારે આર્થિક નુકસાની ભોગવવી પડે. સંયુક્ત મિલકતસંબંધી અપેક્ષિત કરતાં ઓછો આર્થિક લાભ થાય. ઋશાનુબંધ સંબંધો સ્વીકારવા ઘણી વખત આર્થિક નુકસાની આવે.

સાહસિક કાર્ય દ્વારા નાણાકીય પ્રાપ્તિ ન થાય. નોકરિયાતોને બઢતી સાથે પ્રમોશન મળવાના ચાન્સ બને છે. સ્ત્રીઓ માટે સંતાનો સાથે વૈચારિક મતભેદો રહે. વ્યાવસાયિક સ્ત્રીઓને નવી ઉજ્જવળ તકો મળે તેમ જ આર્થિક આયોજનો પાર પડે. પરિવારે ખર્ચ ઉપર અંકુશ મૂકવો જરૂરી. વધુ ખર્ચ થવાને કારણે તાત્કાલિક અંગત લોન લેવી પડે. વિદ્યાર્થીઓ માટે વિદ્યાર્થીઓને કર્મના ફળના સિદ્ધાંત અનુસાર સફળતા મળે. વિદેશ અભ્યાસ અર્થે જનાર વિદ્યાર્થીને ઉજ્જવળ તક મળે. સમયનો સદુપયોગ કરશો તો વધુ સફળતા હાંસલ કરશો. આત્મવિશ્વાસમાં વધારો થાય એ માટે નિત્ય ઊગતા સૂર્યને જળ અર્પણ કરવું તેમ જ ગાયત્રીમંત્રનું ઉચ્ચારણ કરવું

અનેક અવનવી શારીરિક બીમારીઓ તમારી પરેશાની વધારે. આંતરિક-માનસિક અવસ્થાની પીડામાં વધારો થાય. પેટ-આંતરડાં અને મસ્તિષ્ક પીડા કે નેત્રસંબંધી તકલીફોમાં વિશેષ સંભાળવું. બ્લડપ્રેશર કે હાર્ટસંબંધી તકલીફવાળા જાતકોએ ડૉક્ટર પાસે અવશ્ય યોગ્ય સમયે નિદાન કરાવવું. હૃદયની તકલીફવાળા જાતકોએ વર્ષના અંતે પ્રવાસ-પર્યટન કરવાં નહીં તેમ જ બહારનું જમવું નહીં. કૌટુંબિક સુખ કૌટુંબિક દષ્ટિએ આ વર્ષ એકંદરે ખૂબ જ સારું બની રહેશે. પરિવારના સભ્યો સાથે બગડેલા સંબંધો સુધરે. નજીવી બાબતમાં પરિવારના સદસ્યો સાથે થયેલા મતમતાંતર ઉકેલાઈ જાય. મહત્ત્વના નિર્ણયમાં કૌટુંબિક પરિસ્થિતિ યાદગાર બની રહે. પરિવારના સદસ્યોને સામૂહિક વિદેશના વિઝા મળી શકે. પરિવારના સભ્યોને ઉછીની આપેલી રકમ આકસ્મિક પરત ફરે. આર્થિક સ્થિતિ વર્ષની શરૂઆતથી આર્થિક સ્થિતિ વધુ મજબૂત બનતી જણાય. શૅરબજાર, લૉટરીથી લાભ થાય. શરાફીનો ધંધો કરનારાને વિશેષ નાણા મળવાનો યોગ રચાઈ રહ્યો છે. કોઈની ઉપર અતિ વિશ્વાસ મૂકવો નહીં. નોકરિયાતોને અણધારી ઉપાધિ આવી શકે. વિદ્યાર્થીઓ વિદ્યાભ્યાસમાં વિશેષ કાળજી રાખવી આવશ્યક બની રહે. ડિજિટલ ફ્રૉડથી વિશેષ કાળજી રાખવી સ્ત્રીઓ માટે વડીલો સાથે વારંવાર સંબંધો બગડે. નોકરિયાતોને ઉપરી અધિકારી સાથે બગડેલા સંબંધો સુધરે. કોર્ટ-કચેરીને લગતાં કાર્યો વધુ ગૂંચવાય જૂના મિત્રો સાથે મુલાકાત યાદગાર બની રહે. વિદેશની મુલાકાત આર્થિક ધનલાભ કરાવે ધાર્મિક કાર્યો વધુ ને વધુ ખર્ચા કરાવે. આવા બિનજરૂરી ખર્ચથી સંભાળવું. માનસિક બોદરેશન વધતું જણાય વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉચ્ચ ડિગ્રી પ્રાપ્ત કરનાર વિદ્યાર્થીને વધુ મહેનત કરવી પડે. શારીરિક તકલીફો તમારા વિદ્યાભ્યાસમાં વિઘ્નો આપે વર્ષના મધ્યાક્ષે શસ્ત્રક્રિયા સંભવે યુવા વિદ્યાર્થી વ્યસનોમાં સપડાય બીટકૉઇનમાં આકસ્મિક મોટી નુકસાની આવે. જૂના મિત્રો સાથેની મુલાકાત યાદગાર બની રહે

પેટ-આંતરડાંના ગુપ્તાંગની તકલીફો વધી શકે છે. યુરિનમાં બ્લડ પડવું કે બળતરા થવાની સંભાવના છે. ગૅસ-વાયુ જેવી તકલીફોના કારણે તમારો સ્વભાવ ચીડિયો બની શકે છે. વડીલો સાથે વાદ-વિવાદના કારણે માનસિક ટેન્શન વધવાથી તબિયત બગડી શકે. સ્ત્રીઓને ગર્ભાશયસંબંધી તકલીફો આવી શકે કૌટુંબિક સુખ :- ભાઈ-ભાંડુ સાથે બગડેલા સંબંધો સુધરી શકે. પરિવાર સાથે ધાર્મિક યાત્રા સંભવે. દિનપ્રતિદિન સંપ વધે. વર્ષના મધ્યાહ્ને વડીલો સાથે વૈચારિક મતમતાંતરો વધે. તેમને શારીરિક તકલીફો આવી શકે. સંયુક્ત કુટુંબના સભ્યોમાં મતભેદ કે મનદુઃખ થવાના યોગ બની શકે. પરિવારમાં આકસ્મિક માંગલિક કાર્યો આવે, એની પાછળ મોટી રકમનો ખર્ચ થાય. વડીલ તરફથી આર્થિક ધનપ્રાપ્તિ સધાય. મિલકત વિશેનાં કાર્યોમાં અવરોધો અટકે. કૌટુંબિક ભાગીદારી નિભાવવી કઠિન બનતી જણાય. મોસાળ પક્ષ સાથે નજીવાં કારણોસર સંબંધો બગડી શકે. તમારી કુટુંબ પ્રત્યેની ભાવનામાં દિનપ્રતિદિન ઊશપ આવતી જણાય આર્થિક સ્થિતિ આકસ્મિક રીતે આર્થિક નુકસાનીના યોગ સર્જાઈ શકે. શારીરિક તકલીફો વધવાથી મેડિકલ ખર્ચા વધી શકે. ભાગ્યવદ્ધિમાં રુકાવટો આવે. વ્યાવસાયિક ઉઘરાણીની ૨કમ ફસાઈ શકે. નોકરિયાતોને મહેનતના પ્રમાણમાં યોગ્ય ફળ ન મળતું જણાય. નાણાકીય પ્રશ્નો ઉકેલવા દેવું થાય. સ્થાવર મિલકત બાબતનાં આયોજનો નિષ્ફળ થતાં જણાય. અગાઉ કરેલા આર્થિક રોકાણો નિશ્ચિત રીતે લાભદાય નીવડે. નવીન વ્યાવસાયિક કાર્યો કે નવીન ભાગીદારીમાં સંભાળવું. સ્ત્રીઓ માટે નોકરી કરનાર સ્ત્રીઓને ઉપરી અધિકારી સાથે વારંવાર અણબનાવ રહ્યા કરે. આંતરિક જીવનમાં ખટપટો વધુ રહે. વધુ સહનશક્તિ કેળવવાની જરૂર જણાય. સંતાનની બીમારી તમારી પરેશાનીમાં વધારો કરી શકે. સમયસર મહત્ત્વના નિર્ણયો ન લઈ શકો. નોકરી કરતી સ્ત્રીઓને આ વર્ષે ઘણું ગુમાવવું પડશે. પરિવારના સભ્યો દ્વારા તમારું અપમાન થતું જણાય. નાણાસંબંધી વ્યવહારમાં અત્યંત સાવચેતી રાખવી વિદ્યાર્થીઓ માટે :- મેડિકલ તેમ જ એન્જિનિયરિંગ ક્ષેત્રે સંકળાયેલા વિદ્યાર્થીઓ માટે વધુ કસોટીપૂર્ણ સમય પસાર થાય. તમારું બુદ્ધિપૂર્વકનું આયોજન નિષ્ફળ થતું જણાય. ઉચ્ચ અભ્યાસવાળા વિદ્યાર્થીઓએ સમય કસોટીરૂપ સાબિત રૂપ થાય. સમયનો સદુપયોગ અવશ્ય કરવો. શારીરિક તકલીફો તમારા અભ્યાસમાં અડચણરૂપ નીવડે. અભ્યાસ સાથે નોકરી કરનાર વિદ્યાર્થીઓને અનેકવિધ મુશ્કેલીઓ આવી શકે. તમારા ધૈર્યને વળગી રહેશો. આળસ-બેચેની તમારામાં વધુ પરેશાની નોતરશે.

લાંબા સમયથી નેત્રસંબંધી તકલીફોમાં ધીમે-ધીમે રાહત જણાય. મગજ ઉપર ખોટી ગરમીની અસરો રહ્યા કરે આર્થિક જવાબદારી તમારા હૃદય પરનો બોજો વધારે. વરસાદના વાતાવરણમાં પાચનશક્તિ મંદ થતી જણાય કચારેક કચારેક પિત્ત-વાયુસંબંધી તકલીફો રહ્યા કરે. વાઇરલ ઇન્ફેક્શન સંબંધી તકલીફોથી વધુ સંભાળવું શિયાળામાં કબજિયાતની બીમારી વધે કૌટુંબિક સુખ પરિવારના સભ્યો વચ્ચે વૈચારિક મતભેદો રહ્યા કરે સાંસારિક ઉપાધિમાં વધારો થાય. સંયુક્ત મિલકતસંબંધી ખોટ સહન કરવી પડે શૅરબજારમાં નાણાકીય ખોટ અનુભવશો. કૌટુંબિક લગ્નપ્રસંગે ધનવ્યય થાય. પારિવારિક મિલકત બાબતે અવરોધો વધે. કર્માનુસાર તમારાકાર્યનું ફળ મળે. ગુપ્તાંગ પર સોજો આવે. ગુપ્ત ભય અનુભવશો. અંગત જીવનમાં ખટરાગ વધે. આર્થિક બાબતે ભાઈભાંડુ સાથે મનદુખના પ્રસંગો બને આર્થિક સ્થિતિવર્ષની શરૂઆતથી આર્થિક સ્થિતિ વધુ સારી થાય શૅરબજારમાં ઓચિંતો મોટો ધનલાભ થઈ શકે. વિદેશથી આવેલા મિત્રો તમને ભેટ-સોગાદ આપી શકે. સંયુક્ત મિલકતમાં આર્થિક નુકસાની આવી શકે. બાકી વેરાની સરકારી નોટિસોમાં મોટી રકમ આકારાય.સ્ત્રીઓ માટે નોકરી કરતી મહિલાઓ માટે આ વર્ષ મધ્યમ બની રહે. ગૃહિણીઓ માટે આ વર્ષ ગોલ્ડન બની રહે. વિદ્યાર્થીઓ વ્યસનમાં ન સપડાય માટે આ વિશેષ ખાસ કાળજી રાખવી. આકસ્મિક ખર્ચમાં વધારો થઈ શકે. પરિવારમાં માંગલિક કાર્ય આવે. પાડોશી સાથે ઓચિંતાના સંબંધો બગડી

શકેવિદ્યાર્થીઓ માટે વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વર્ષ મિશ્ર બની રહે. ઉચ્ચ અભ્યાસ કરનાર વિદ્યાર્થીઓને સફળતા મેળવવામાં ખૂબ જ ઘર્ષણ રહ્યા કરે. વિદેશ અભ્યાસ અર્થે જનારા વિદ્યાર્થીને સફળતા મળે. નોકરી સાથે વિદ્યાભ્યાસ કરનારને જોરદાર સફળતા મળવાના યોગ રચાઈ રહ્યા છે. વિદ્યા સાથે આયુર્વેદિક, કળાજગત સાથે સંગીત, જ્યોતિષ જેવી વિદ્યામાં શીખવા-સમજવા માટે સમય વ્યતીત થાય. યુવા વિદ્યાર્થીઓએ શૅરબજાર કે બીટકૉઇનમાં સપડાવું નહીં.

આરોગ્ય માટે ખૂબ જ સાવચેતી રાખવી આવશ્યક બની રહેશે. અનેકવિધ બીમારીઓનો વારંવાર સામનો કરવો પડે. કબજિયાત વધુ પરેશાન કરે. શરીરના ડાબા અંગ ઉપર અશક્તિ વર્તાય યુવા વર્ગના વિદ્યાર્થીને મસાની તકલીફ વધી શકે. સિનિયર સિટિઝનોને રાત્રે ઊંઘ હરામ થાય કૌટુંબિક સુખ આ વર્ષની શરૂઆતથી કૌટુંબિક મતમતાંતર વધે, જેને કારણે સુખ-શાંતિ હણાતી જણાય. અણધારી પારિવારિક મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવાનો આવે. જંગમ મિલકતના પ્રશ્નોને કારણે કોર્ટ-કચેરીનાં પગલા લેવા પડે. પરિવારના સભ્યોનો તમારી સાથેનો વ્યવહાર બદલાતો લાગે. તમારી વિચારસરણી અને કાર્યપદ્ધતિને કારણે અન્ય કુટુંબીજનો સાથે એકરાગતાનો અભાવ જોવા મળે. સ્વાર્થનું મૂલ્ય કેટલું ઊંચું છે એ વિશે વર્ષના અંતે કુટુંબના સદસ્યોમાંથી બોધ મળે. ભાઈભાંડુ સાથે વૈચારિક વાદ-વિવાદ રહ્યા કરે, પણ તમારી મુશ્કેલીના સમયે પરિવારના સદસ્યો ઉપયોગી થાય. દેવું વધવાથી આ વિશેના પ્રશ્નો બાબતે વારંવાર ઘર્ષણ રહ્યા કરે. કૌટુંબિક જવાબદારી પૂર્ણ કરવા માટે તમારે વધુ ખર્ચ કરવો પડશે. આર્થિક સ્થિતિ આ વર્ષની શરૂઆતમાં જાવક ખૂબ જ વધે, પરંતુ વર્ષના અંતે આવકો વધવાથી એકંદરે વર્ષ સરભર થશે. યુવા વર્ગને આકસ્મિક નોકરી જવાથી બેકારીનો અહેસાસ થશે અને માનસિક ચિંતાને કારણે વ્યસનો વધી શકે. મહત્ત્વનાં રોકાશોનાં કાર્યો પૂર્ણ થતાં જણાય. શરાફ્રીનો ધંધો કરનારને આર્થિક ફટકો પડે. વડીલો તરફથી મળતી સંપત્તિ પ્રાપ્ત કરવા માટે અવરોધો આવે તેમ જ વડીલોની બીમારીને કારણે વધુ પૈસા ખર્ચાય. ધંધા-વ્યવસાયના વિકાસ-વિસ્તરણનાં કાર્યો કરવા પાછળ અવારનવાર બહારગામ મુસાફરી કરવાથી ખર્ચાઓ વધી શકે. સ્ત્રીઓ માટે નોકરી કરનાર બહેનો માટે વારંવાર બદલી થવાથી ઉપરી અધિકારી સાથે સંબંધો બગડી શકે. આકસ્મિક માંદગી આવવાથી મેડિકલ ખર્ચો વધી જાય. પેટ-આંતરડા મસ્તકસબંધી તકલીફોથી સંભાળવું વડીલોની તબિયતની કાળજી રાખવી. માનસિક અશાંતિને કારણે ભૂખ ઓછી લાગે. શૅરબજારમાં નુકસાની ભોગવવી પડશે. ઘરમાં સોના-ચાંદીની ચીજવસ્તુ માટે ચોરી થઈ શકે. વિદ્યાર્થીઓ માટે :- વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વર્ષ મધ્યમ બની રહેશે. મહેનત અને પરિશ્રમના પ્રમાણમાં યોગ્ય વળતર ન મળી શકે. સમયનો સાચો ઉપયોગ કરી ન શકો. મિત્રસંગતને કારણે વ્યસનોમાં સપડાવ. વર્ષના અંતે આત્મનિરીક્ષણ કરવાની વધુ એક તક મળી શકે. વિદેશ જવાની તક મળે. રાજકારણમાં જવાની તક મળી શકે. પ્રેમ-સ્નેહના સંબંધોમાં વિચ્છેદ થઈ શકે, એને કારણે મનોસ્થિતિ ડામાડોળ થાય.

કુંભઃ-

વર્ષની શરૂઆતમાં દાંતને લગતી તકલીફ વર્તાય. વર્ષના મધ્યાહ્નને મસાને લગતી સમસ્યાઓ વધે. સરકારી બાકી વેરાને કારણે છાતી પર શારીરિક તકલીફ વધવાથી બ્લડપ્રેશર આવી શકે. પિત્તાશયને લગતી બીમારીઓથી માનસિક રીતે થાકી જવાય. એકંદરે વર્ષ મધ્યમ બની રહે. કૌટુંબિક સુખ કૌટુંબિક સુખ ખૂબ જ સારું રહે. પરિવારમાં વારંવાર માંગલિક કાર્યો આવે. કુટુંબમાં નવી વહુના આવવાથી આર્થિક સંપન્નતા વધે. 'સંપ ત્યાં જંપ'ને કારણે અનેક સમસ્યાઓ હલ થાય. નવા ધંધોની શરૂઆત થાય. અનેકવિધ ધાર્મિક કાર્યો ખૂબ જ થાય. પરિવારનાં બાળકો વિદ્યાભ્યાસમાં ખૂબ જ ઉજ્ઞતિ કરે તેમ જ ઉચ્ચ પગારની નોકરી હાંસલ કરે. આર્થિક સ્થિતિ આર્થિક પરિસ્થિતિ સુધરતી ગણાય. નોકરી સાથે ધંધાનો સારો યોગ બને. વેપારીઓને લાંબા સમયથી ફસાયેલી ઉઘરાણી મળે. આયોજન કરવાથી આર્થિક સ્થિતિ મજબૂત બને. સ્ત્રીઓ માટે નોકરી કરતી મહિલાઓ માટે આ વર્ષ સારું સાબિત થાય. ગૃહિણીઓ માટે આ વર્ષ વધુ કનિષ્ઠ સાબિત થાય. પરિવારમાં જશ મળશે નહીં, પરંતુ નોકરી કરનાર મહિલાને આકસ્મિક ઉચ્ચ પ્રમોશન મળી શકે તેમ જ શૅરબજારથી ધનલાભ થઈ શકે. વડીલોપાર્જિત મિલકતોના સરખે હિસ્સે ભાગ પડે. વર્ષના અંતે વિદેશની સફર થઈ શકે. ધાર્મિક કાર્યો પાછળ ખૂબ જ સમય, શક્તિ જાય. નજીકના મિત્રમંડળથી સાવધાની રાખવી રહી. વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉચ્ચ અભ્યાસ કરનાર વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વર્ષ વધુ મહેનત માગી લેશે. નોકરી સાથે વિદ્યાભ્યાસ કરનાર વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વર્ષ ઉત્તમ બની રહેશે. વિદેશ વિદ્યાભ્યાસ માટે જનાર વિદ્યાર્થી માટે કસોટીરૂપ સમય સાબિત થાય, પરંતુ અંતે પોતાના મનના મનોરથ પરિપૂર્ણ થાય. આવક કરતાં જાવક વધી ન જાય એની વિશેષ કાળજી રાખવી તેમ જ જૂના મિત્રો સાથે દગા-ફટકો થવાના યોગ રચાઈ રહ્યા છે. શૅરબજારથી નુકસાની થઈ શકે. બેકાળજીને કારણે વાહનઅકસ્માત સંભવે. અગાઉ ચશ્માંના નંબર હોય તો વધી શકે. મહત્ત્વના નિર્ણયો લેવા માટે જે તે સમયે યોગ્ય વ્યક્તિના સલાહસૂચન મળી રહે

વર્ષની શરૂઆતથી તબિયત ખૂબ જ સરસ રહે. ત્યાર બાદ ધીમે-ધીમે બગડતી જાય, જેને કારણે ઉત્સાહ-ઉમંગમાં ઓટ વર્તાય. ધાર્મિક કાર્યો કરવા પાછળ વધુપડતો શ્રમ કરવાને કારણે તંદુરસ્તી બગડી શકે. ભોજનમાં અનિયમિતતા અને ઊંઘવાની અનિયમિતતાને કારણે વારંવાર તબિયત બગડી શકે છે. વધુ પડતી આળસુ ટેવથી ડાયાબિટીઝ થઈ શકે, માટે બેઠાડુ જીવન બંધ કરશો. વાદ-વિવાદોથી હંમેશાં દૂર રહેવું, નહીંતર માનસિક અસર થઈ શકે. નવા કાર્યો જાતે કરવાનું જરૂરી બનશે. મનગમતાં કાર્યોમાં સમય ફાળવશો તો માનસિક શાંતિ વધશે, જેને કારણે બગડેલી તબિયત સુધરવા માંડશે તેમ જ અવશ્ય હકારાત્મક મનોવલણ દાખવવું. કૌટુંબિક સુખ કૌટુંબિક પરિસ્થિતિ દિનપ્રતિદિન બગડતી જણાય. પરિવારમાં અકારણ વાદવિવાદ સર્જાય.પરિવારમાં નવી વહુ આવવાથી એનું વર્ચસ વધી શકે, જેને કારણે સંબંધો બગડી શકે. વડીલોની તબિયતને કારણે કૌટુંબિક સમસ્યા વધી શકે છે. વર્ષના અંતે કુટુંબની જનસંખ્યામાં વધારો થાય. આર્થિક સ્થિતિ આર્થિક દેષ્ટિએ આ વર્ષ ખૂબ જ યાદગાર બની રહેશે. લાંબા સમયથી અટકતા લાભો આકસ્મિક મળવા લાગે. શૅરબજારથી વિશેષ લાભ થાય. સામાજિક કાર્યમાં જશની પ્રાપ્તિ થાય. પારિવારિક ખર્ચનો આંકડો ઘટે. આયોજનપૂર્વક કામકાજો આદરવાથી વધુ આર્થિક લાભ થાય. સંયુક્ત મિલકત-જમીનો વેચવાના નિર્ણયો થતાં હાથ ઉપર રોકડ જોવા મળે. બિનજરૂરી ખર્ચા અટકશે. ધનલાભ થઈ શકે. સ્ત્રીઓ માટે પરિણીત બહેનો માટે લગ્નજીવનમાં અનેકવિધ મત મતાંતર સાથે ઝઘડા વર્તાય તેમ જ સંતાનના અભ્યાસના પ્રશ્નો વધુ ગૂંચવાતા જણાય. સામાજિક જવાબદારી વિશેષ બનતી જણાય. નોકરી કરનાર મહિલાને વારંવાર બદલી સાથે બઢતી મળી શકે. આવક અને જાવક લગભગ સરખાં રહે. ગૃહિણીઓ માટે આડોશ-પાડોશમાં અનેકવિધ વાદવિવાદ સર્જાય. વિદેશથી ધનલાભ થઈ શકે તેમ જ વર્ષના અંતે કોર્ટ-કચેરીનો બંધન યોગ રચાઈ શકે છે. વિદ્યાર્થીઓ માટે વિદ્યાર્થીઓ માટે આ વર્ષ વધુ કપરું સાબિત થાય. વધુ મહેનત કરવાથી સિદ્ધિ હાંસલ કરી શકાય. ઉચ્ચ અભ્યાસમા પ્રવેશ મેળવનાર વિદ્યાર્થીને યોગ્ય માર્ગદર્શન ન મળે. નોકરી સાથે અભ્યાસ કરનાર વિદ્યાર્થીને વધુ સારી તક અભ્યાસમાં મળી શકે. જૂના તેમ જ નવા મિત્રોથી વિશેષ કામો સંપન્ન થાય. ઊંઘ ઓછી આવવાને કારણે ચા જેવી પીવાનું વ્યસન વર્તાય વડીલો તરફથી આર્થિક ધનલાભ થઈ શકે. વર્ષના અંતે અનેક રીતે ધાર્મિક યાત્રાઓ

